

**LATVIJAS – LIETUVAS – BALTKRIEVIJAS PĀRROBEŽU SADARBĪBAS
PROGRAMMA EIROPAS KAIMIŅATTIECĪBU INSTRUMENTA IETVAROS
2014. – 2020. GADAM**

STRATĒGISKAIS VIDES NOVĒRTĒJUMA ZIŅOJUMS

2015. gada februāris

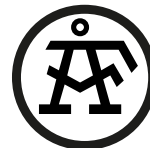
INNOVATION
BY EXPERIENCE

Kontaktpersona:
Viktorija Podgaiskytė
Tel. Nr.: +370 5 210 72 10
Fakss: +370 5 210 72 11
Viktorija.Podgaiskyte@afconsult.com
Info.lt@afconsult.com

Datums
2015. gada februāris

Versija Nr.
02

**LATVIJAS – LIETUVAS – BALTĶRIEVIJAS
PĀRROBEŽU SADARBĪBAS PROGRAMMA
EIROPAS KAIMIŅATTIECĪBU INSTRUMENTA IETVAROS
2014. – 2020. GADAM
STRATĒGISKAIS VIDES NOVĒRTĒJUMA ZIŅOJUMS**

Vadošā iestāde:	Lietuvas Republikas Iekšlietu ministrija
Sagatavoja:	AF-Consult UAB
Atbildīgā persona:	Viktorija Podgaiskytė Vides konsultante
Apstiprināja:	Rasa Alkauskaitė-Kokoškina Vides nodaļas vadītāja

UAB AF-Consult

Lvovo st. 25, LT-09320 Viļņa

Tel. Nr.: +370 5 2107210

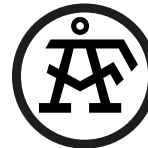
Fakss: +370 5 2107211

www.afconsult.com, Uzņēmuma reģistrācijas nr.: 135744077, PVN reģistrācijas nr.: LT357440716

SATURS

NETEHNISKAIS KOPSAVILKUMS	6
1.1. Ievads	Error! Bookmark not defined.
1.2. Programmas mērķi un teritorija	Error! Bookmark not defined.
1.3. Teritoriju, kas var tikt ietekmētas, apraksts	Error! Bookmark not defined.
1.4. Iespējamās nozīmīgās ietekmes uz vidi	Error! Bookmark not defined.
1.5. Uzraudzība	Error! Bookmark not defined.
1. IEVADS	9
2. PROGRAMMAS MĒRĶI UN SASKAŅOTĪBA AR CITĀM STRATĒGIJĀM	10
2.1. Programmas ierosinātājs	Error! Bookmark not defined.
2.2. SVN ziņojumu sagatavojs	10
2.3. Tiesiskais pamats	Error! Bookmark not defined.
2.4. Programmai atbilstošā teritorija, mērķi un prioritātes	11
TM1: Sociālās iekļaušanas veicināšana un cīņa pret nabadzību	13
TM2: Atbalsts labai vietējai un reģionālajai pārvaldei	14
TM3: Vietējās kultūras veicināšana un vēsturiskā mantojumu saglabāšana	15
TM4: Robežu pārvaldības un drošības veicināšana	15
2.5. Saskaņotība ar citām stratēģijām	Error! Bookmark not defined.
3. TERITORIJU, KAS VAR TIKT NOZĪMĪGI IETEKMĒTAS, APRAKSTS	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
3.1. Latvijas Republika	Error! Bookmark not defined.
3.2. Lietuvas Republika	Error! Bookmark not defined.
3.3. Baltkrievijas Republika	Error! Bookmark not defined.
3.4. Iespējamā attīstība teritorijās, ja Programma netiek ieviesta	29
4. IESPĒJAMĀS NOZĪMĪGĀS IETEKMES UZ VIDĪ	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
4.1. Pieeja un metodoloģija	Error! Bookmark not defined.
4.2. Stratēģiskā vides novērtējumu rezultātu kopsavilkums	31
TM1: Sociālās iekļaušanas veicināšana un cīņa pret nabadzību	Error! Bookmark not defined.
TM2: Atbalsts labai vietējai un reģionālajai pārvaldei	Error! Bookmark not defined.
TM3: Vietējās kultūras veicināšana un vēsturiskā mantojumu saglabāšana	Error! Bookmark not defined.
TM4: Robežu pārvaldības un drošības veicināšana	Error! Bookmark not defined.
4.3. Lieli infrastruktūras projekti (LIP)	34
5. UZRAUDZĪBA	38
6. SECINĀJUMI UN IETEIKUMI	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.

PIELIKUMI:

40

1. PIELIKUMS Aizsargājamās teritorijas un *Natura 2000* teritorijas
2. PIELIKUMS Publiska apspriešana
3. PIELIKUMS Konsultācijas ar kompetentām institūcijām un vides aizsardzības iestādēm

SVN ziņojuma versijas:

Versija	Datums	Apraksts
01	2014-10-23	SVN ziņojums iesniegts ATS
02	2015-02-10	SVN ziņojums pieejams publiski

Saīsinājumi

BY/Baltkrievija Baltkrievijas Republika

PSP Pārrobežu sadarbības programma

EK Eiropas Komisija

EKI Eiropas Kaimiņattiecību instruments

EKP Eiropas Kaimiņattiecību politika

ES Eiropas Savienība

ESSBJR Eiropas Savienības stratēģija Baltijas jūras reģionam

BEZ Brīvā ekonomiskā zona

IKP Iekšzemes kopprodukts

ĢIS Ģeogrāfiskā informācijas sistēma

VDP Vienotā darbības programma

LIP Liels infrastruktūras projekts

LT/Lietuva Lietuvas Republika

LV/Latvija Latvijas Republika

ESAO Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija

PPP Pirkjspējas paritātes princips

Programma Latvijas – Lietuvas – Baltkrievijas pārrobežu sadarbības programma Eiropas Kaimiņattiecību instrumenta ietvaros 2014. – 2020. gadam

pSCI Īerosinātas Kopienas nozīmes teritorijas

P&A Pētīšana un attīstība / Pētījumu un tehnoloģiju attīstība

Ziņojums Stratēģiskais vides novērtējuma ziņojums

ĪAT Īpaši aizsargājama teritorija

KNT Kopienai nozīmīga teritorija

SVN Stratēģiskais vides novērtējums

ĪAZ Īpašās aizsardzības zonas

TM Tematiskais mērķis

NETEHNISKAIS KOPSAVILKUMS

1.1 Ievads

Stratēģiskais vides novērtējums (turpmāk tekstā – SVN) izstrādāts **Latvijas – Lietuvas – Baltkrievijas pārrobežu sadarbības programmai** Eiropas Kaimiņattiecību instrumenta ietvaros 2014. – 2020. gadam (turpmāk tekstā – Programma). Šo Programmu finansē Eiropas kaimiņattiecību instruments (EKI), kurš tika izveidots ar nolūku atbalstīt Eiropas kaimiņattiecību politiku (EKP).

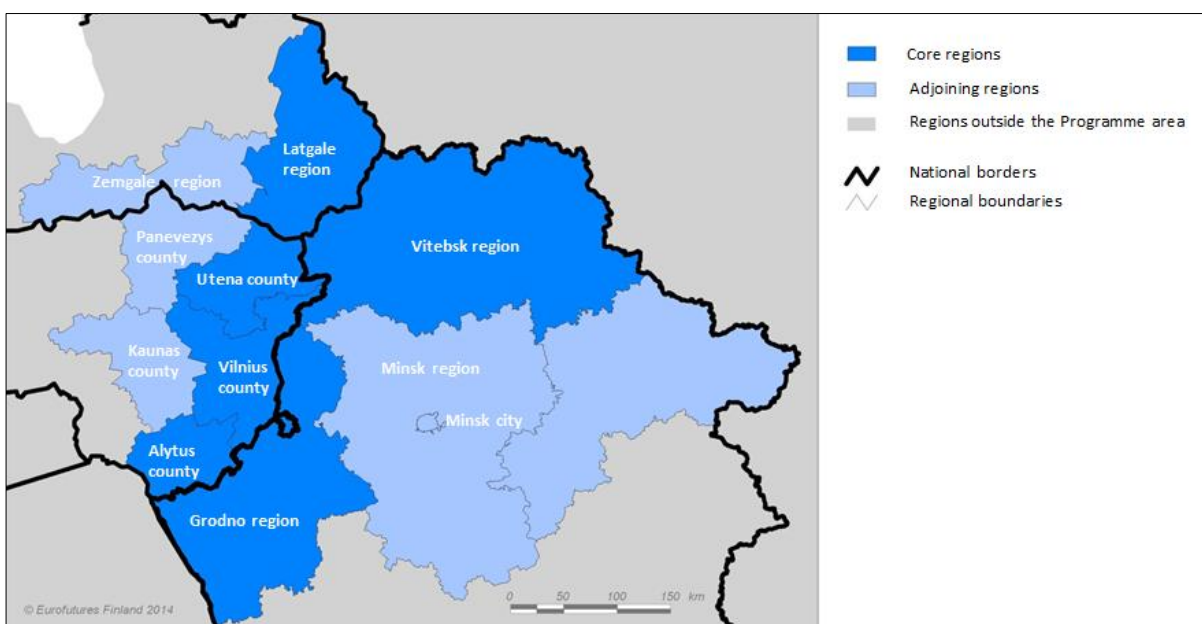
Programmā noteiktais stratēģiskais mērķis ir stiprināt attiecības, veicināt ražotspēju un dalīties pieredzē starp cilvēkiem un organizācijām no Latvijas, Lietuvas un Baltkrievijas, ieviešot kopējas aktivitātes ar mērķi uzlabot vispārējo dzīves kvalitāti pierobežas reģionā.

SVN ir sastādīts saskaņā ar Eiropas Direktīvas 2001/42/EK prasībām „par noteiktu plānu un programmu ietekmes izvērtēšanu uz vidi”, kā arī Programmas dalībvalstu vietējo SVN likumdošanu.

Šī SVN ziņojuma mērķis ir noteikt un uzrādīt iespējamās nozīmīgās ietekmes uz vidi un integrēt vides aizsardzības apsvērumus Programmas sagatavošanā un pieņemšanā.

1.2 Programmas mērķi un teritorijas

Programmas darbības teritorijā ietver 11 teritoriālās vienības no trīs valstīm – Latvijas, Lietuvas un Baltkrievijas. To skaitā ir Latgales un Zemgales reģioni Latvijā, pieci apriņķi Lietuvā – Utenas, Viļņas, Alītas, Panevėžas un Kauņas, kā arī pieci apgabali Baltkrievijā – Grodņas, Vitebskas, Minskas, Mogiļevas apgabali un Baltkrievijas galvaspilsēta Minska.

Programmas darbības teritorija

Programmas ierosinātājs un vadošā iestāde – Lietuvas Republikas Iekšlietu ministrija.

Programma apskata šādus **Tematiskos mērķus (TM) un Prioritātes**:

TM1. Sociālās iekļaušanas veicināšana un cīņa pret nabadzību:

- 1.1. Pieejas sociālajiem un citiem pakalpojumiem uzlabošana mazaizsargātām sociālajām grupām;
- 1.2. Nodarbinātības stimulēšana, veicinot uzņēmējdarbību un inovācijas.

TM2. Atbalsts labai vietējai un reģionālajai pārvaldei:

- 2.1. Vietējo un reģionālo institūciju kapacitātes paaugstināšana kopīgu problēmu risināšanai;
- 2.2. Sabiedrības stiprināšana.

TM3. Vietējās kultūras veicināšana un vēsturiskā mantojuma saglabāšana:

3.1. Kultūras un vēstures mantojuma un tradicionālo prasmju veicināšana un saglabāšana.

TM4. Robežu pārvaldības un drošības veicināšana:

4.1. Robežšķērsošanas efektivitātes palielināšana.

4.1. punkta prioritāte ietver šādus **lielus infrastruktūras projektus (LIP):**

1. Robežšķērsošanas punkta „Medininki-Kamennijaloga” modernizācija (Lietuvas-Baltkrievijas robeža);
2. Infrastruktūras attīstība *Skorinas* vidusskolā (Lietuvas-Baltkrievijas robeža);
3. *Pabrades* bēgļu centra modernizācija (Lietuvas-Baltkrievijas robeža);
4. Robežšķērsošanas punkta „Pāternieki-Grigorovščina” uzlabošana (Latvijas-Baltkrievijas robeža);
5. *Bombel 4* (Latvijas-Lietuvas-Baltkrievijas robeža);
6. Robežšķērsošanas punkta „Silene-Urbani” modernizācija (Latvijas-Baltkrievijas robeža);
7. Rentgena staru skenēšanas kontroles sistēmas izbūve transportlīdzekļiem robežšķērsošanas punktā „Urbani” Vitebskas apriņķa muitā (Baltkrievijas robeža).

1.3 Apraksts teritorijām, kuras var tikt ietekmētas

Programmas darbības teritorija (ar piekļaujošajām teritorijām) aptver 198 221 km², no kuriem 25 289 km² atrodas Latvijas teritorijā, 38 327 km² – Lietuvā un 134 605 km² – Baltkrievijā. 78 163 km² (39,43%) teritorijas atrodas Eiropas Savienībā (ES) un 134 605 km² (60,57%) ārpus Eiropas Savienības. Vairākums Programmā iekļauto teritoriālo vienību ir izteiktas lauku teritorijas, vairāk nekā 50% iedzīvotāju dzīvo lauku teritorijās.

Visas trīs programmas dalībvalstis ir ievērojamas ar īpašiem dabas resursiem, proti, mežiem un saldūdeni, kā arī ar aizsargājamām teritorijām un *Natura 2000* teritorijām. Latvijā, Lietuvā un Baltkrievijā ir ļoti lieli saldūdens resursi, kas krietni pārsniedz pašreizējās un nākotnē prognozētās ūdens patēriņa vajadzības šajās valstīs. Programmas teritorija ir bagāta gan ar taustāmu, gan netaustāmu kultūrvēsturisko mantojumu un UNESCO Pasaules mantojuma objektiem.

1.4 Iespējamās nozīmīgās ietekmes uz vidi

Kopumā, Programmas ietvaros atbalstītas aktivitātes, galvenokārt, lielā mērogā vērstas uz procesu projektiem (piemēram, pārvaldības struktūras, stimulējošas un finansējošas shēmas, tīklošanas pasākumi) un šo aktivitāšu tiešā ietekme uz vidi tiek vērtēta kā nenozīmīga.

Kopumā, šīs Programmas ietvaros atbalstītajām aktivitātēm būs labvēlīga ietekme uz vidi, jo pamata sociālie un citi pakalpojumi kļūs pieejamāki mazaizsargātajām iedzīvotāju grupām Programmas teritorijā, tiks saglabāts un pielāgots kultūras mantojums. Drošības un aizsardzības kapacitātes paaugstināšana reģionā potenciāli var netieši atstāt svarīgu labvēlīgu ietekmi uz vidi un iedzīvotāju veselību īstermiņa un ilgtermiņa perspektīvā. Labvēlīgu ietekmi uz gaisa kvalitāti atstās laika, kas pavadīts robežšķērsošanas punktā, samazinājums attiecībā uz satiksmes un transporta radītās emisijas samazinājumu.

SVN procesā veikta kompleksā TM, kā arī piedāvāto LIP izpēte parāda, ka Programmai nav nelabvēlīga ietekme uz vidi.

Lai izvairītos no nelabvēlīgas ietekmes un sasniegtu videi draudzīgu un ilgtspējīgu Programmas ieviešanu tiks ievēroti galvenie ieteikumi:

- Vides prasības jāievēro kā to paredz ES un valstu likumi. Nepieciešamās vides atļaujas vai dokumentācija (ja piemērojama) ir nepieciešami iesniedzot projekta finansējuma pieprasījumu vai pirms būvniecības atļaujas izsniegšanas.
- Atkarībā no LIP mēroga tas var tikt izpildīts saskaņā ar IVN procedūram (stāvvietas, ceļu rekonstrukcija, utt.). Šādā gadījumā pirms projekta ieviešanas jāveic detalizēts vides novērtējums ar mērķi novērst negatīvu ietekmi uz vidi.
- Pirms aktivitāšu plānošanas *NATURA 2000* teritorijās, vēlams konsultēties ar valsts iestādi, kas ir atbildīga par *NATURA 2000* teritoriju aizsardzību. Ja nepieciešams, jāievēro īpaši bioloģiskās daudzveidības aizsardzības pasākumi atkarībā no konkrētā gadījumā.
- Visiem projektiem un aktivitātēm ir piemēroti risinājumi atkritumu un notekūdeņu novēršanai, mazināšanai un pareizai apsaimniekošanai.

- Ja ir attiecināms, tad vēlams līdzās citiem projektu finansēšanas atlases kritērijiem iekļaut vides/ilgtspējīguma kritērijus. Vienkārši kvantitatīvie kritēriji tiks izveidoti, lai salīdzinātu pieteikumus no ilgtspējīguma puses – piemēram, kopējais projekta CO₂ emisijas aprēķins balstīts uz enerģijas, degvielas, ceļošanas, citiem izlietotajiem resursiem utt., „0 atkritumu” aktivitātes, materiāla atkārtota izmantošana. Vēlams piemērot vides/ilgtspējīguma kritērijus kopīgiem pasākumiem, konferencēm un izglītojošām aktivitātēm.
- Publicitāte, sabiedrības informētība par plānotajām aktivitātēm, sabiedrības iesaiste.

1.5 Uzraudzība

Programma paredz rezultāta rādītājus atbilstoši noteiktam mērķim. Vides uzraudzības pasākumi nav noteikti nevienam no mērķiem.

Ieteicams veikt uzraudzību uz vietas pēc jebkādu infrastruktūras būvniecības darbiem (piemēram, LIP), jo īpaši vidi saudzējošas teritorijās, kā aizsargājamās teritorijās vai *Natura 2000* teritorijās.

1 IEVADS

Stratēģiskais vides novērtējums (turpmāk tekstā – SVN) izstrādāts **Latvijas – Lietuvas – Baltkrievijas pārrobežu sadarbības programmai** Eiropas Kaimiņattiecību instrumenta ietvaros 2014. – 2020. gadam (turpmāk tekstā – Programma). Šo Programmu finansē Eiropas kaimiņattiecību instruments (EKI), kurš tika izveidots ar nolūku atbalstīt Eiropas kaimiņattiecību politiku (EKP).

Kopumā, Programmas uzdevums ietver mērķus, lai sniegtu pozitīvas pārmaiņas noteiktās nozarēs, tai skaitā, sociālās aprūpes, izglītības, veselības aprūpes, vides aizsardzības, tūrisma, drošības un aizsardzības nozarēs. Programma tiecas veicināt divpusēju sadarbību. No vienas puses, Programma atbalsta prasmju un rīku apguvi, kas nepieciešama pakalpojumu nodrošināšanai publiskajā sektorā reģionālā līmenī. No otras puses, Programma nodrošina īpašu uzmanību sociālā kapitāla attīstīšanai reģionā, veicinot trešā sektora aktivitāti – NVO, kopienas, vietējo iedzīvotāju iniciatīvas.

SVN procesu veica un SVN ziņojumus izstrādāja vides konsultants „AF-Consult” saskaņā ar Līgumu Nr. PPS-004, kas 2014. gada 24. februārī noslēgts starp ATS un uzņēmēju AS „AF-Consult”.

SVN ir sastādīts saskaņā ar Eiropas Direktīvas 2001/42/EK prasībām „par noteiktu plānu un programmu ietekmes izvērtēšanu uz vidi”, kā arī Programmas dalībvalstu vietējo SVN likumdošanu.

SVN ziņojums sagatavots SVN Darbības jomas noteikšanas ziņojuma, uzdevumu ietvaros, Programmas projekta dokumentu, kas pieejams periodā (Programmas projekta 2. versija). SVN ziņojumam ir šādas sadaļas:

- Programmas mērķi un saskaņotība ar citām stratēģijām;
- Apraksts teritorijām, kuras var tikt ietekmētas;
- Iespējamās nozīmīgās ietekmes uz vidi;
- Stratēģiskā vides novērtējuma rezultātu apkopojums;
- Uzraudzība;
- Ieteikumi un secinājumi.

SVN ziņojums atspoguļo Programmas izpētes rezultātus un vides novērtējumu Programmas prioritātēm, mērķiem un pasākumiem, tai skaitā, ietekmes nozīmības noteikšanu uz konkrētiem vides komponentiem. Analizētās ietekmes aptver tiešās un netiešās, sekundārās, kopīgās, sinerģiskās, īstermiņa, vidus termiņa un ilgtermiņa, labvēlīgās un nelabvēlīgās ietekmes uz vidi.

Programmas projekts un SVN ziņojums ir pieejams par vides jautājumiem atbildīgām varas iestādēm un citām iestādēm, kā arī sabiedrībai saskaņā ar SVN Direktīvas un vietējas likumdošanas prasībām.

2 PROGRAMMAS MĒRĶI UN SASKAŅOTĪBA AR CITĀM STRATĒGIJĀM

2.1 Programmas ierosinātājs

Vadošā iestāde:	Lietuvas Republikas Iekšlietu ministrija
Saziņai:	Šventaragio st. 21, LT-01510 Vilņa, Lietuva
Kontaktpersona:	Gediminas Česonis
Telefona Nr.:	+370 5 2718987
Fakss:	+370 5 271 8551
E-pasts:	gediminas.cesonis@vrm.lt

2.2 SVN ziņojumu sagatavoja

Organizācija:	AF-Consult UAB
Saziņai:	Lvovo st. 25 LT-09320 Vilņa, Lietuva
Kontaktpersona:	Viktorija Podgaiskytė, Vides konsultants
Telefona Nr.:	Tel. +370 5 2107210
Fakss:	Fax. +370 5 2107211
E-pasts:	info.lt@afconsult.com viktorija.podgaiskyte@afconsult.com

2.3 Tiesiskais pamats

Pieprasījums izstrādāt Stratēģisko vides novērtējumu ir balstīts uz Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 27. jūnija Direktīvu (SVN Direktīva) 2001/42/EK "Par noteiktu plānu un programmu ietekmju novērtēšanu uz vidi".¹ SVN Direktīvas mērķis ir "sniegt augsta līmeņa vides aizsardzību un sniegt ieguldījumu vides apsvērumu integrācijai programmas sagatavošanā un ieviešanā ar mērķi veicināt ilgtspējīgu attīstību".

EKI PSP Ieviešanas noteikumu 4. panta e) apakšpunkta viii) daļa nosaka, ka „informācija par Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2001/42/EK noteikto normatīvo prasību ievērošanu” iekļaujama vienotajā darbības programmā (VDP) kā daļa no programmas ieviešanas apraksta.

SVN ir neatņemama programmas ieviešanas sastāvdaļa. Process uzsākts paralēli programmas stratēģijas izstrādei un atbilstoši ietekmēs VDP saturu.

Saskaņā ar 3. panta 2. punktu SVN ir obligāts visu veidu programmām, kuras "tiek izstrādātas lauksaimniecībai, mežsaimniecībai, zivsaimniecībai, enerģētikai, rūpniecībai, transportam, atkritumu apsaimniekošanai, ūdens apsaimniekošanai, telekomunikācijām, tūrismam, pilsētu un lauku plānošanai vai zemes izlietošanai un, kuras nosaka vadlīnijas attīstībai nākotnē saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/92/ES I un II Pielikumu (IVN Direktīva); kurām novērtējums nepieciešams to iespējamās ietekmes uz NATURA 2000 aizsargātajām teritorijām saskaņā ar ES Biotopu direktīvas 6. un 7. pantu¹.

¹ OV L 206, 22.7.1992.

Programma iekļauj Lielus infrastruktūras projektus (turpmāk tekstā – LIP), kuriem var būt nozīmīga ietekme uz vidi un saskaņā ar 3. pantu SVN procedūras ir piemērojamas arī dažiem LIP, kuri tiek īstenoti atbilstoši IVN Direktīvai 2011/92/ES.

Atbilstoši, vides novērtējums saskaņā ar SVN Direktīvu iekļauj šādus posmus:

- SVN darbības jomu noteikšana un SVN ziņojuma sagatavošana;
- Konsultācijas ar vides aizsardzības iestādēm un sabiedrību;
- Vides ziņojuma secinājumu un konsultāciju rezultātu iekļaušana vienotajā darbības programmā (VDP);
- Uzraudzība un ieteikumi;
- Iestāžu un sabiedrības informēšana par programmas apstiprināšanu.

Galvenās SVN Direktīvu prasības, kas noteiktas Latvijas, Lietuvas un Baltkrievijas likumos ir:

- Likums „Par ietekmes uz vidi novērtējumu”. Latvijas Republika;
- Ministru kabineta noteikumi Nr. 157 „Kārtība, kādā veicama ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”. Latvijas Republika;
- Likums „Par plānoto ekonomisko aktivitāšu ietekmes uz vidi novērtējumu”. Lietuvas Republika (2013);
- Stratēģiskā vides novērtējuma rokasgrāmata (2006). Lietuvas Republika;
- Lietuvas valdības noteikumi Nr. 967 „Par plānu un programmu stratēģiskā vides novērtējuma kārtību (Zin., 2004, Nr. 130-4650);
- *UNECE Espoo Convention* (SVN protokols) kontekstā „Protokols par stratēģisko vides novērtējumu”² ir spēkā Baltkrievijas Republikā.

Visas konkrētās konsultācijas ar minētajām vides un citām iestādēm, sabiedrību un kaimiņos esošajām ES dalībvalstīm veiktas saskaņā ar SVN direktīvu un valstu vietējo likumdošanu.

Programmas mērķa grupa, kā arī vides ziņojumi attiecībā uz SVN procesu, ir Programmas dalībvalstis, EK institūcijas, kas atbild par Programmu un citas ieinteresētās puses (ekonomiskie un sociālie partneri, kopienas utt.).

Stratēģiskais vides novērtējums tiks izdots vienā SVN ziņojumā, iekļaujot visu Programmas dalībvalstu komplekso izpēti. SVN ziņojums tiks publicēts angļu valodā (iekļaujot SVN ziņojuma netehnisko ziņojumu latviešu, lietuviešu, krievu un angļu valodās).

2.4 Attiecināmā Programmas darbības teritorija, mērķi un prioritātes

Programmā noteiktais stratēģiskais mērķis ir:

stiprināt attiecības, paaugstināt kapacitāti un dalīties pieredzē starp cilvēkiem un organizācijām no Latvijas, Lietuvas un Baltkrievijas, īstenojot kopīgus projektus ar mērķi uzlabot vispārējo dzīves kvalitāti pierobežas reģionos.

Šis vispārīgais mērķis ietver uzdevumus, kas ir vērsti uz pozitīvu pārmaiņu veicināšanu konkrētās nozarēs, tostarp, sociālajā, izglītības, veselības aprūpes, vides, tūrisma, drošības un drošuma jomās. Programmas mērķis ir veicināt divējādu uzlabošanu. No vienas puses Programma atbalsta valsts sektora prasmju un instrumentu, kas saistīti ar pakalpojumu sniegšanu reģionālajā līmenī, uzlabošanu. No otras puses Programma pievērš īpašu uzmanību sociālā kapitāla attīstīšanai reģionā, veicinot trešā sektora – NVO, kopienu un vietējo iedzīvotāju – aktivitāti.

Lai sekmētu stratēģiskā mērķa sasniegšanu, Programmā ir ietverti šādi tematiskie mērķi (TM):

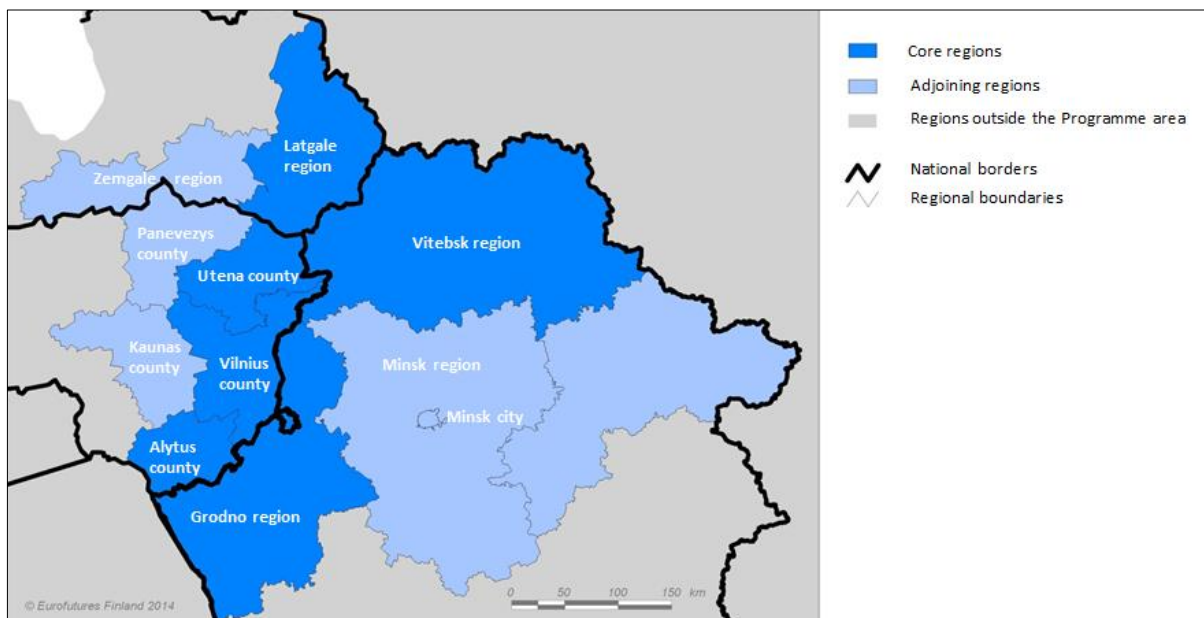
1. sociālās iekļaušanas veicināšana un cīņa pret nabadzību (TM1);
2. atbalsts labai vietējai un reģionālajai pārvaldei (TM2);
3. vietējās kultūras veicināšana un vēsturiskā mantojuma saglabāšana (TM3);
4. robežu pārvaldības un drošības veicināšana (TM4).

Programmas stratēģijas pārskats (ieskaitot prioritātes un rezultātu rādītājus) ir doti tālāk.

² SVN protokola dalībvalstu saraksts: https://treaties.un.org/pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=XXVII-4-b&chapter=27&lang=en

Programmas darbības attiecināmā teritorija ietver 11 teritoriālās vienības (**2.-1. Tabula, 2.-1. Attēls**) no trīs valstīm – Latvijas, Lietuvas un Baltkrievijas. To skaitā ir 2 reģioni Latvijā – Latgale un Zemgale, 5 apriņķi Lietuvā – Utenas, Viļņas, Alītas, Panevėžas un Kauņas, 5 apgabali Baltkrievijā – Grodņas, Vitebskas, Minskas, Mogiļevas un Baltkrievijas galvaspilsēta – Minska.

2.-1.Attēls. Programmas teritorija

2.-1. Tabula. Attiecināmā Programmas darbības teritorija

Pamatteritorijas	Piekļaujošās teritorijas
Latgales reģions (Latvija)	Zemgales reģions (Latvija)
Utenas apriņķis (Lietuva)	Kauņas apriņķis (Lietuva)
Viļņas apriņķis (Lietuva)	Panevėžas apriņķis (Lietuva)
Alītas apriņķis (Lietuva)	Minskas apgabals (Baltkrievija)
Grodņas apgabals (Baltkrievija)	Mogiļevas apgabals (Baltkrievija)
Vitebskas apgabals (Baltkrievija)	Minskas pilsēta (Baltkrievija)

Programmas darbības teritorija (ar piekļaujošajām teritorijām) aptver 198 221 km², no kuriem 25 289 km² atrodas Latvijas teritorijā, 38 327 km² – Lietuvā un 134 605 km² – Baltkrievijā. 78 163 km² (39,43%) teritorijas atrodas Eiropas Savienībā (ES) un 134 605 km² (60,57%) ārpus ES. Visa Programmas darbības teritorija atrodas Baltijas jūras reģionā ietvaros. Programmā ietvertās ārējās ES robežas garums ir 835,3 km (Latvijas un Baltkrievijas robeža – 170,6 km un Lietuvas un Baltkrievijas robeža – 664,7 km.

Programma apskata četrus Tematisko Mērķus (TM) un sešas prioritātes, kas ir dotas 2.-2. Tabulā kopā ar īsu to aprakstu.

2.-2.Tabula. Programmas tematiskie mērķi un prioritātes

Tematiskais mērķis	Prioritātes	Prioritātei atbilstoši rezultatīvie rādītāji
1. Sociālās iekļaušanas veicināšana un cīņa pret nabadzību	1.1. Pieejas sociālajiem un citiem pakalpojumiem uzlabošana mazaizsargātajām sociālajām grupām	Jauno/uzlaboto un/vai pieejamāko sociālo un citu pakalpojumu skaits, kas pieejams mazaizsargātajām sociālajām grupām Programmas darbības teritorijā
	1.2. Nodarbinātības stimulēšana, veicinot uzņēmējdarbību un inovācijas	Cilvēku skaits, kas ir saņēmuši atbalstu savu darbā iekārtošanās un uzņēmējdarbības iespēju palielināšanai Programmas darbības teritorijā, tostarp: - jaunieši; - pirmspensijas vecuma cilvēki; - citi.
2. Atbalsts labai vietējai un reģionālajai pārvaldei	2.1. Vietējo un reģionālo institūciju kapacitātes paaugstināšana kopīgu problēmu risināšanai	Institūciju skaits, kas ir iesaistītas kopīga lēmuma pieņemšanas procesā attiecībā uz kopīgiem izaicinājumiem
	2.2. Sabiedrības stiprināšana	Organizāciju skaits, kas ir izveidojušas vai uzturējušas noturīgas pārrobežu sadarbības saites
3. Vietējās kultūras veicināšana un vēsturiskā mantojuma saglabāšana	3.1. Kultūras un vēstures mantojuma un tradicionālo prasmju veicināšana un saglabāšana	Izmitināto tūristu skaits uz 1000 iedzīvotājiem Programmas darbības teritorijā
4. Robežu pārvaldības un drošības veicināšana	4.1 Robežšķērsošanas efektivitātes palielināšana	<i>Jāizstrādā</i>
Tehniskais atbalsts	<i>Netiek piemērots</i>	<i>Netiek piemērots</i>

TM1: Sociālās iekļaušanas veicināšana un cīņa pret nabadzību

Prioritāte 1.1. „Pieejas sociālajiem un citiem pakalpojumiem uzlabošana mazaizsargātajām sociālajām grupām”

Šīs Prioritātes ietvaros finansētās aktivitātes var sniegt vairākas labvēlīgas īstermiņa, vidus termiņa un ilgtermiņa izmaiņas Programmas teritorijā. No šīm vissvarīgākās, pirmkārt, ir radīt alternatīvu sociālo un citu pakalpojumu sniedzēju (ieskaitot NVO un vietējās kopienas) sadarbību ar pārrobežu partneriem, tādējādi palielinot pakalpojumu sniedzēju dažādību; otrkārt, sociālo un citu pakalpojumu labāka pieejamība un to plašāka izvēle mazāk aizsargātajām iedzīvotāju grupām, tajā skaitā, paaugstināta nerezidentu sociālo pakalpojumu pieejamība/saprotamība, turklāt, palielināta Programmas teritorijā darbojošos NVO darbība un pieredze; visbeidzot, sociālās izslēgšanas samazināšanās un Programmas teritorijas iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošanās.

Programmā sniedz iekļaujošo projektu sarakstu, kas tiks atbalstīts:

- Sociālo un citu pakalpojumu attīstība un nodrošināšana mazaizsargātajām sociālajām grupām;
- Reģionālo/vietējo programmu izstrāde, veicinot jaunu/netradicionālu līdzekļu pielietojumu sociālo un citu pakalpojumu nodrošināšanā mazaizsargātajām sociālajām grupām;
- Inovatīvu risinājumu piemērošana, ieskaitot, tehnoloģijas, lai nodrošinātu sociālos un citus pakalpojumus mazaizsargātajām sociālajām grupām;
- Veselīga dzīvesveida veicināšana;
- Darbspēju veidošana un labas prakses apmaiņa;
- Aprīkojuma iegāde, kas nepieciešama sociālo un citu pakalpojumu nodrošināšanai mazaizsargātajām sociālajām grupām;
- Maza mēroga infrastruktūras attīstība, kas nepieciešama sociālo un citu pakalpojumu nodrošināšanai mazaizsargātajām sociālajām grupām.

Nav plānoti lieli **infrastruktūras** projekti.

Prioritāte 1.2. „Nodarbinātības stimulēšana, veicinot uzņēmējdarbību un inovācijas”

Vissvarīgākās labvēlīgās izmaiņas, pirmkārt, ir veicināta savstarpējā sadarbība un resursu apmaiņa starp izglītības iestādēm (skolām, universitātēm, profesionālās apmācības iestādēm), uzņēmējdarbības veicināšanas iestādēm un vietējo darba tirgu (uzņēmējiem), otrkārt, veicināta sadarbības un ieguldījums no dalībvalstu cilvēkiem, kas darbojas nodarbinātības nozarē, turklāt, alternatīvas pieejas ieviešana bezdarba problēmas risināšanā (īpaši jauniešu un pirmspensijas vecuma cilvēku gadījumā), kā arī uzlabota arodapmācības un profesionālās apmācības sistēma atbilstoši darba tirgus prasībām, visbeidzot, paaugstinātās uzņēmējdarbības prasmes, uzlabots cilvēku kapitāls, nodarbinātība un likumsakarīgi, samazināts bezdarba līmenis reģionā.

Programmā sniedz iekļaujošo projektu sarakstu, kas tiks atbalstīts:

- Programmu, kas veicina un/vai atvieglo nodarbinātību (īpaši jauniešu un pirmspensijas vecuma cilvēku gadījumā) sagatavošana un ieviešana;
- Programmu, kas veicina un/vai atvieglo uzņēmējdarbības aktivitātes (īpaši jauniešu un pirmspensijas vecuma cilvēku gadījumā) sagatavošana un ieviešana;
- Jaunu/inovatīvu uzņēmumu attīstības un nodarbinātības metožu veicināšana (īpaši jauniešu un pirmspensijas vecuma cilvēku gadījumā);
- Sadarbības veicināšana un ieviešana starp uzņēmumiem un izglītības iestādēm, ieskaitot, mācību laiku iniciatīvas;
- Uzņēmējdarbības prasmju attīstība, tajā skaitā, uzņēmējdarbības ideju ģenerēšana, uzņēmējdarbības plānošana, produktu un pakalpojumu izstrāde, uzņēmumu pārvaldība, tirdzniecība un mārketinga, utt. (īpaši jauniešu un pirmspensijas vecuma cilvēku gadījumā);
- Darba tirgum nepieciešamo prasmju attīstība konkrētā reģionā ietvaros (īpaši jauniešu un pirmspensijas vecuma cilvēku gadījumā);
- Pārrobežu uzņēmējdarbības veicināšana;
- Publisko uzņēmējdarbības veicināšanas iestāžu darbību nostiprināšana;
- Programmu, kas veicina pieredzes apmaiņu starp dažādām vecuma grupām, sagatavošanu un ieviešanu (īpaši jauniešu un pirmspensijas vecuma cilvēku gadījumā).

Prioritātes 1.2. ietvaros nav plānoti lieli infrastruktūras projekti.

TM2: Atbalsts labai vietējai un reģionālajai pārvaldei

Prioritāte 2.1. „Vietējo un reģionālo institūciju kapacitātes paaugstināšana kopīgu problēmu risināšanai”

Vissvarīgākās labvēlīgās izmaiņas, pirmkārt, ir paaugstināta sadarbība un pieredzes apmaiņa starp dalībvalstu vietējām un reģionālām iestādēm, attīstot kopējas sistēmas un rīkus dabas resursu pārvaldībai, reaģēšanai dažādu katastrofu gadījumos un to seku likvidēšanā; otrkārt, paaugstināta dalībvalstu iestāžu sadarbība vides aizsardzības, drošības un aizsardzības jautājumos, turklāt, uzlabota politikas pārvaldība un publisko pakalpojumu kvalitātē vides aizsardzības, drošības un aizsardzības nozarēs, visbeidzot, veicināta dalībvalstu vietējo un reģionālo iestāžu darbības kopīgu risinājumu meklēšanā.

Programma sniedz iekļaujošo projektu sarakstu, kas tiks atbalstīts:

- Juridiskās un administratīvās sadarbības veicināšana starp dalībvalstu varas institūcijām un sabiedriskām iestādēm dabas un vides pārvaldības, drošības un aizsardzības nozarēs;
- Infrastruktūras, tehnisko spēju un metožu uzlabošana, lai risinātu dabas un cilvēku radītas katastrofas;
- Apmācību iniciatīvu izstrāde un ieviešana, lai stiprinātu spēju rīkoties dabas un cilvēku radīto katastrofu laikā, un nodrošinātu drošību un aizsardzību;
- Vietējo sabiedrību iesaistīšanās pieaugums publisko lēmumu pieņemšanā un procesu ieviešanā dabas un vides pārvaldības, drošības un aizsardzības nozarēs, veicinot sabiedrības informētību.

Nav plānoti lieli infrastruktūras projekti.

Prioritāte 2.2. „Sabiedrības stiprināšana”

Vissvarīgākās labvēlīgās izmaiņas, pirmkārt, ir paaugstināta vietējo dalībnieku (NVO, vietējās kopienas) sadarbība un iesaiste vietējo lēmumu pieņemšanā, procesu un vietējo aktivitāšu ieviešanā; otrkārt, aktīvākā un pašregulējošas sabiedrības, paaugstināta sadarbības un pieredzes apmaiņa starp dalībvalstu sabiedrībām, turklāt, celtas vietējo varas institūciju un nevalstisko organizāciju darbības, turklāt uzlabota vietējo iedzīvotāju savstarpējā sadarbība, vietējo iedzīvotāju pieredzes pilnveidošana, visbeidzot, jaunu uz sabiedrību orientētu pakalpojumu modeļu un sociālo inovāciju ieviešana (jauni produkti, pakalpojumu un modeļi, kas vienlaicīgi atbilst Kopienas vajadzībām) un efektīvāki valdīšanas risinājumi vietēja mēroga problēmām.

Programma sniedz iekļaujošo projektu sarakstu, kas tiks atbalstīts:

- Iniciatīvu sagatavošana un ieviešana, veicinot vietējo sabiedrību dalību publiskajā lēmumu pieņemšana un procesu ieviešanā, ar mērķi izstrādāt vairākus mehānismus (piemēram, dalību interneta vidē), lai atvieglotu dialogu starp vietējiem iedzīvotājiem un vietējām varas institūcijām);
- Apmācību/audzināšanas aktivitāšu ieviešana vietējās sabiedrības ar mērķi nodrošināt uz sabiedrību vērstus pakalpojumus;
- Uz sabiedrību vērstu pakalpojuma iniciatīvu izstrāde un ieviešana;
- Labas prakses apmaiņa;
- Jauna aprikojuma iegāde sabiedrības vajadzībām;
- Maza mēroga infrastruktūras attīstība kopienas vajadzībām.

Nav plānoti lieli infrastruktūras projekti.

TM3: Vietējās kultūras veicināšana un vēsturiskā mantojuma saglabāšana

Prioritāte 3.1. „Kultūras un vēstures mantojuma un tradicionālo prasmju veicināšana un saglabāšana”

Vissvarīgākās labvēlīgās izmaiņas ir efektīva kultūras mantojuma izlietošana, paaugstināta kultūras vitalitāte un reģiona pievilcība, palielinātas tūrisma plūsmas un ekonomiskais pieaugums reģionā. Turklāt, īpaša uzmanība jāpievērš cilvēka kapitāla vairošanai vietējās kopienās, reģionālās identitātes un piederības sajūtas stiprināšanai. Iedrošināt vietējos amatniekus un māksliniekus izmantot savas tradicionālās prasmes varētu stimulēt uzņēmējdarbības attīstību vietējās sabiedrībā un pēc tam palielināt reģiona pievilcību un pozitīvi ietekmēt vietējo ekonomisko aktivitāti.

Programma sniedz iekļaujošo projektu sarakstu, kas tiks atbalstīts:

- Kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana un pielāgošana kultūras, izglītības un/vai tūrisma nolūkos;
- Kopēju iniciatīvu izstrāde kultūrvēsturiskā mantojuma objektu lietošanā un popularizēšanā, iekļaujot kopīgu festivālu, gadatirgu, mākslas izstāžu utt. rīkošanu;
- Tradicionālās ražošanas tiklu saglabāšana un popularizēšana;
- Apmācību ieviešana profesionāļiem, kas strādā kultūras, kultūrvēsturiskā mantojuma un tūrisma nozarēs;
- Pārrobežu sadarbības veicināšana un labas prakses apmaiņa starp profesionāli, kas strādā kultūras, kultūrvēsturiskā mantojuma un tūrisma nozarēs;
- Pamata aprikojuma iegāde, kas nepieciešams iniciatīvu organizēšanai ar mērķi lietot un popularizēt kultūrvēsturisko mantojumu (festivāli, gadatirgi, izstādes utt.).

Nav plānoti lieli infrastruktūras projekti.

TM4: Robežu pārvaldības un drošības veicināšana

Prioritāte 4.1. „Robežšķērsošanas efektivitātes palielināšana”

Vissvarīgākās labvēlīgās izmaiņas, pirmkārt ir, uzlabota robežas šķērsošanas vietu infrastruktūra, pārvalde un darbinieku darbības; otrkārt, neērtību samazināšana robežas šķērsošanas punktos, bez tam, uzlabota robežas šķērsošanas vietu efektivitāte un, visbeidzot, plūstošāka preču apmaiņa un cilvēku pārvietošanās starp Latvija un Lietuvu no vienas puses, un Baltkrieviju, no otras puses.

Programma sniegs ieguldījumu robežas šķērsošanas infrastruktūras un aprikojuma atjaunošanā, kā arī darbinieku profesionālo zināšanu un prasmju veicināšanā.

Iekļaujošo projektu saraksts, kas tiks atbalstīts:

- Robežas šķērsošanas vietu infrastruktūras attīstība un uzlabošana;
- Jauna aprikojuma un/vai datorprogrammu iegāde un uzstādīšana robežas šķērsošanas vietās;
- Robežas šķērsošanas vietās strādājošu darbības celšana;
- Zināšanu un labas prakses apmaiņa robežas šķērsošanas vietās.

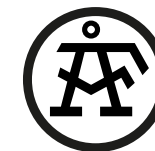
Šo prioritāšu ietvaros finansēto aktivitāšu rezultātā var iegūt vairākas pozitīvas īstermiņa, vidus termiņa un ilgtermiņa izmaiņas Programmas teritorijā.

Programma liek priekšā prioritātes finansējamām aktivitātēm, kuras kopumā ietver infrastruktūras attīstību un/vai aprīkojuma iegādi un iekļaus mazāk stingrus pasākumus kā apmācības vai kopēju mārketingu.

Prioritāte 4.1. iekļauj **lielus ieguldījuma projektus (LIP)**. Atlasei ierosinātie projekti:

8. Robežšķērsošanas punkta „Medininki-Kamennijaloga” modernizācija (Lietuvas-Baltkrievijas robeža);
9. Infrastruktūras attīstība *Skorinas* vidusskolā (Lietuvas-Baltkrievijas robeža);
10. *Pabrades* bēgļu centra modernizācija (Lietuvas-Baltkrievijas robeža);
11. Robežšķērsošanas punkta „Pāternieki-Grigorovščina” uzlabošana (Latvijas-Baltkrievijas robeža);
12. *Bombel 4* (Latvijas-Lietuvas-Baltkrievijas robeža);
13. Robežšķērsošanas punkta „Silene-Urbani” modernizācija (Latvijas-Baltkrievijas robeža);
14. Rentgena staru skenēšanas kontroles sistēmas izbūve transportlīdzekļiem robežšķērsošanas punktā „Urbani” Vitebskas Muitā (Baltkrievijas robeža).

Iepriekšējais LIP saraksts, kas iesniegts iekļaušanai Programmā pieejams 2.-3 Tabulā.

2-3.Tabula. Iepriekšējais LIP saraksts, kas iesniegts iekļaušanai Programmā

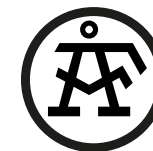
Ierosinātājvalsts	Projekta nosaukums	Projekta mērķis	Projekta iznākums un rezultāti
Latvija	Infrastrukturā uzlabošana robežšķersošānos punktos „Pāternieki” (Latvijas Republika) un „Grigorovščina” (Baltkrievijas Republika)	<p>Vispārīgais projekta mērķis ir palielināt robežšķersošānos caurlaides kapacitāti uz Latvijas – Baltkrievijas robežas, risināt problēmājutājumus, kas skar uzņēmumu finansiālos un ekonomiskos zaudējumus neatbilstošās caurlaides kapacitātes dēļ, samazināt drošības riskus un ietekmi uz vidi, novēršot pašreizējos satiksmes sastrēgumus un uzlabojot vispārīgo transporta infrastruktūru robežšķersošānos punktos „Pāternieki” un „Grigorovščina”.</p> <p>Tiešais mērķis ir uzlabot vispārīgo transporta infrastruktūru robežšķersošānos punktos „Pāternieki” un „Grigorovščina”, paplašinot ceļa daļas starp robežšķersošānos punktiem palielinot braukšanas joslas abos virzienos, kā arī nodrošinot jaunas stāvvietas transportlīdzekļiem pirms robežšķersošānos punkta „Pāternieki”.</p>	<p>Projekta rezultātā tiks uzlabota vispārīgā transporta infrastruktūra divos robežšķersošānos punktos – „Pāternieki” un „Grigorovščina” – tādējādi samazinot vieglo automašīnu, kravas automašīnu un cilvēku robežas šķersošānos laiku abos virzienos (Baltkrievija – Latvija, Latvija – Baltkrievija), kā arī mazākas rindas un valsts nozīmes ceļa A6 pirms robežšķersošānos punkta „Pāternieki”. Rezultāts būs arī palielinātā caurlaides kapacitāte robežšķersošānos punktos, lai kontrolētu pieaugošās transporta plūsmas nākotnē attiecībā uz visu veidu transporta līdzekļiem. Tāpat tiks uzlaboti drošības apstākļi cilvēkiem, kas ikdienas šķerso robežu kājām, kontroles dienesta darbiniekiem, vieglo automašīnu un kravas automašīnu šoferiem. Paredzams, ka samazinoties transporta radītājam emisijām, samazināsies arī gaisa piesārņojums. Tā vietā, lai stāvētu rindā uz ceļa A6 ar ieslēgtiem motoriem, piesārņojot gaisu, bloķējot ceļu un traucējot šķersot robežu tām vieglajām un kravas automašīnām, kurām tas ir atļauts, kravas automašīnas tiks novietotas jaunizveidotajā autostāvvietā pirms robežšķersošānos punkta „Pāternieki”. Kopumā projekts sniegs ievērojamu ieguldījumu reģionālajā un vietējā mēroga ekonomiskajā aktivitātē, pateicoties uzlabotajai cilvēku un preču mobilitātei, šķersojot Latvijas – Baltkrievijas robežu, kā arī nodrošinot pamatu jaunās darba vietas Krāslavas novada iedzīvotājiem plānotajā transporta terminālī un pakalpojumu centrā pirms robežšķersošānos punkta „Pāternieki”.</p> <p>No projekta ieviešanas sagaidāms:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izstrādāti 3 tehniskās specifikācijas projekti; - Atjaunota ceļa daļa starp „Pāterniekiem” un „Grigorovščinu”; - Palielināts braukšanas joslu skaists starp robežšķersošānos punktiem no 2 uz 6; - Uzlaboti drošības apstākļi (paplašināta izgaismotā teritorija, ierīkoti 2 gājēju ceļi un nožogota teritorija); - Uzstādīta transporta plūsmas pārvaldības sistēma (barjeras, ziņojumu dēļi, ceļa zīmes, u.c.); - Izbūvēta autostāvieta transportlīdzekļiem ar modernām telpām un visu nepieciešamo pakalpojumu infrastruktūru (savienojot ar ceļu A6, komunikācijas, elektroenerģija,

Ierosinātājvalsts	Projekta nosaukums	Projekta mērķis	Projekta iznākums un rezultāti
			<p>nožogojums u.c.); - utt.</p> <p>Konkrēts iznākums attiecībā uz infrastruktūru tiks identificēts pēc tehniskās specifikācijas projektu izstrādes.</p>
Baltkrievija	Telekomunikācijas infrastruktūras attīstīšana uz Baltkrievijas – Lietuvas robežas (BOMBEL-4)	Sniegt ieguldījumu mūsdienu telekomunikāciju tīkla izveides pabeigšanā uz Baltkrievijas – Lietuvas robežas	<p>Mūsdienīga telekomunikāciju sistēma gar Lietuvas robežu ir pilnībā pabeigta;</p> <p>Cilvēku, transportlīdzekļu un preču robežšķērsošanas ir paātrinājusies, pateicoties ātrākai un drošākai nepieciešamās informācijas pārraidei un tās pārbaudei datubāzēs;</p> <p>Pateicoties uzlabotajai komunikācijai starp robežsargiem, daudz efektīvāka kļuvusi cīņa pret pārobežu noziegumiem un citām nelegālām aktivitātēm;</p> <p>Tādējādi, ierosinātā sadarbība atvieglos robežšķērsošanu un tajā pat laikā būs labs pamats efektīvai cīņai pret pārobežu noziegumiem.</p>
Latvija	Infrastruktūras uzlabošana robežšķērsošanas punktos „Silene” (Latvijas Republika) un „Urbani” (Baltkrievijas Republika)	<p>Vispārīgais projekta mērķis ir palielināt robežšķērsošanas caurlaides kapacitāti uz Latvijas-Baltkrievijas robežas, risināt problēmjautājumus, kas skar uzņēmumu finansiālos un ekonomiskos zaudējumus neatbilstošas robežšķērsošanas punkta „Silene-Urbani” caurlaides kapacitātes un robežšķērsošanas infrastruktūras dēļ.</p> <p>Tiešais mērķis ir novērst automašīnu un kravas transportlīdzekļu sastrēgumus uz robežšķērsošanas punkta „Silene – Urbani”, uzlabojot vispārīgo transporta infrastruktūru ar kapacitātes sinhronizāciju starp Baltkrieviju un Latviju un atļaujot nepārtrauktu transporta plūsmu ceļu iebraucot/izbraucot no Baltkrievijas un Latvijas.</p>	<p>Projekta iznākums:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uzlabota transporta infrastruktūra (palielināts braukšanas joslu skaits robežšķērsošanas punktos no 2 uz 6, pagarināts braukšanas ceļš ~180 – 200 m, precīzs garums tiks precizēts vēlāk; - Izstrādāti 2 tehniskās specifikācijas projekti; - Uzlaboti drošības apstākļi (paplašināta izgaismotā teritorija, ierīkoti 2 gājēju ceļi un nožogota teritorija). <p>Projekta rezultātā tiks uzlabota vispārīgā transporta infrastruktūra divos robežšķērsošanas punktos, tādējādi samazinot vieglo automašīnu, kravas automašīnu un cilvēku robežas šķērsošanas laiku abos virzienos (Baltkrievija – Latvija, Latvija – Baltkrievija). Rezultāts būs arī palielinātā caurlaides kapacitāte robežšķērsošanas punktos, lai kontrolētu pieaugošās transporta plūsmas nākotnē attiecībā uz visu veidu transporta līdzekļiem. Tiks uzlaboti drošības apstākļi tiem 40 līdz 50 cilvēkiem, kas robežu šķērso kājām ikdienas.</p>
Lietuva	Robežšķērsošanas punkta	Izveidot augstas kvalitātes infrastruktūru par pamatu ņemot esošo RKP „Medininkai” infrastruktūru un saskaņojot to ar ES un Lietuvas	Medininkai robežšķērsošanas punkts pielāgots, lai darbotos atbilstoši Baltkrievijas Republikā ienākošo/izejošo transportlīdzekļu plūsmas

Ierosinātājvalsts	Projekta nosaukums	Projekta mērķis	Projekta iznākums un rezultāti
	„Medininkai” modernizācija	robežšķērsošanas punktu prasībām un izmantojot citu Lietuvas robežšķērsošanas punktu un citu valstu pieredzi.	intensitātei. Labi darba apstākļi pārbaudes darbiniekiem, pasažieriem un šoferiem šķērsojot robežu. Palielināta caurlaide (6100 transportlīdzekļi / dienā)
Lietuva	<i>Pabrades</i> Bēgļu reģistrācijas centra atjaunošana un celtniecība	<i>Pabrades</i> Bēgļu reģistrācijas centra atjaunošana un celtniecība	<ul style="list-style-type: none"> – Pases kontroles punkts; – Kopmītnes sievietēm ar bērniem, izolētajām sievietēm – Uzņemšanas un reģistrācijas ēka; – Nožogota teritorija, – Ierīkota video novērošanas sistēma, – Atjaunoti sanitāro mezglu tīkli.
Lietuva	Moderna etno kulturālas vides izveide <i>Vilņas Pranciškus Skorina</i> ģimnāzijā un <i>Lida</i> Valsts vidusskolā Nr. 4	Izveidot ilgstošas darbības etno-kulturālu, izglītību un sportu veicinošu profesionālu pārrobežu apmaiņas sistēmu, lai veicinātu pārrobežu reģionālo sadarbību izglītības, kultūras un sporta jomā.	<ul style="list-style-type: none"> – Atjaunota <i>Vilņas Pranciškus Skorina</i> ģimnāzijas ēka un ierīkotas modernas apmācību telpas, kā rezultātā iespējams nodrošināt augstas kvalitātes izglītības pakalpojumus apmierinot sociālās vajadzības un sasniedzot atbilstību ES prasībām.. – Jaunās <i>Vilņas Pranciškus Skorina</i> ģimnāzijas sporta halles būvniecība – Mācībām nepieciešamā materiāla aprīkojuma atjaunošana – Iegūtas nepieciešamās telpas un aprīkojums – Atjaunota <i>Lida</i> Valsts vidusskolas Nr. 4 konferenču zāle, sporta zāle un mācību kabineti aprīkoti ar jaunākajām iekārtām, lai mācītu ķīmiju un fiziku. – Iegūts aprīkojums, kas nepieciešams <i>Lida</i> Valsts vidusskolas fizikas un ķīmijas mācību kabinetiem. – Organizētas 4 kultūras nometnes, lai dalītos pieredzē (2 Lietuvā, 2 Baltkrievijā) – Sarīkoti 4 sporta pasākumi, 2 kultūras pasākumi (ar mērķi sniegt informāciju par kultūrvēsturiskām tradīcijām) un divi semināri (Lietuvā un Baltkrievijā).
Baltkrievija	Rentgena staru skenēšanas sistēmas izbūve transportlīdzekļiem robežšķērsošanas punktā „Urbaņi” Vitebskas apriņķa muižā (Baltkrievijas robeža)	Galvenais projekta mērķis ir Baltkrievijas Republikas ekonomisko interešu aizsardzība. Šī projekta īstenošana sniegs iespēju robežšķērsošanas punkta attīstībai, ieviešot jaunu tehnoloģiju neuzbāzīgai transportlīdzekļu muitas kontrolei RKP „Urbaņi”. Plānots izveidot kontroles un skenēšanas komplektu, kurā ietilpst rentgena staru skenēšanas sistēma un tās aizsargstruktūra; sagatavot speciālistus darbam ar skenēšanas aprīkojumu; paātrināt kravas	Rentgena staru skenēšanas sistēmas ieviešana: <ul style="list-style-type: none"> – Samazinās transportēto kravu zudumus no Baltkrievijas un ES valstīm (ieskaitot Latviju), kas rodas aizkavētas satiksmes dēļ; – Palielināta satiksme starp Baltkrievijas un Latvijas teritorijas reģiona daļām, kas ar laiku var būt iemesls uzņēmējdarbības attīstīšanai šajos reģionos; – Uzlabota satiksmes drošība;

Ierosinātājvalsts	Projekta nosaukums	Projekta mērķis	Projekta iznākums un rezultāti
		<p>transportlīdzekļu pārbaudi.</p> <p>Būs iespējams izpildīt galvenos projekta uzdevumus (veicināt robežšķērsošanas procedūru efektivitāti, stiprināt robežu drošību), un iegūt labvēlīgu ietekmi uz sociālās un ekonomiskās integrācijas līmeni reģionā.</p> <p>Laiks robežas šķērsošanai samazināsies, tiks ieviestas mūsdienīgas tehnoloģijas muitas kontrolei, izveidoti efektīvi risinājumi organizētas noziedzības un kontrabandas novēršanai un cīņai ar to, pateicoties kopējiem uzdevumiem.</p> <p>Projekts atbilst mērķiem un uzdevumiem saskaņā ar Baltkrievijas Republikas Ministru kabineta 2012. gada 4. maija noteikumiem Nr. 411 „Nacionālā starptautiskā tehniskās sadarbības programma 2012. – 2016. gadam”, kā arī Plaša programma, kuras ietvaros paredzēts veikt RKP „Urbani” atjaunošanu un tehnisko aprikošanu.</p>	<p>– Kontrabandas preču importa un eksporta novēršana.</p>

2.5 Saskaņotība ar citām Stratēģijām

Pārrobežu sadarbības programmu (PSP) finansē Eiropas Kaimiņattiecību instruments (EKI), kuru izveidoja ar nolūku atbalstīt Eiropas Kaimiņattiecību politiku (EKP). PSP ir trīs stratēģiskie mērķi:

- Veicināt ekonomisko un sociālo attīstību reģionos kopīgo robežu abās pusēs;
- Risināt kopīgas problēmas tādās jomās kā vide, sabiedrības veselība, drošība un aizsardzība;
- Veicināt labāku nosacījumu un kārtību izveidi, lai nodrošinātu personu mobilitāti, preču un kapitāla kustību.

Galvenais EKI programmu mērķis ir veidot īpašas attiecības ar kaimiņvalstīm, lai izveidotu labklājības un labu kaimiņattiecību telpu, kuras pamatā ir Savienības vērtības un kuru raksturo ciešas un mierīgas, uz sadarbību balstītas attiecības, kā tas ir noteikts Līguma par Eiropas Savienību 8. pantā.

Makroreģionālā stratēģija, kas saistīta ar LV-LT-BY EKI PSP Programmu ir **Eiropas Savienības Stratēģija Baltijas jūras reģionam (ESSBJR)**, kuru Eiropas Padome pieņēma 2009. gadā. Tā ir Eiropā pirmā makroreģionālā stratēģija, kuras mērķis ir stiprināt sadarbību liela reģiona ietvaros ar nolūku risināt četrus galvenos izaicinājumus. Tie ir: vides ilgtspējas, labklājība, pieejamības un pievilcības, drošības un drošuma līmeņu paaugstināšana reģionā. Labklājības celšana paredz šādus apakšmērķus: „ESSBJR kā lidere vienotā tirgus nostiprināšanā un īstenošanā”, „ESSBJR kā stratēģijas *Eiropa 2020* īstenošanas veicinātāja”, „Uzlabota Baltijas jūras reģiona konkurētspēja pasaulē”, kā arī „Pielāgošanās klimata pārmaiņām, riska novēršana un pārvaldība”.

Iepriekšējais Latvijas, Lietuvas un Baltkrievijas pārrobežu sadarbības programmas Eiropas Kaimiņattiecību un Partnerattiecību instrumenta ietvaros programmas periods ir Baltijas jūras reģiona INTERREG III B Kaimiņattiecību programmas III A Dienvidu prioritātes turpinājums 2007. – 2013. gadam.

Eiropas Savienības 2010. gadā pieņemtā stratēģija ***Eiropa 2020*** izvirza trīs savstarpēji spēcīgas prioritātes – gudra izaugsme, ilgtspējīga izaugsme un integrējoša izaugsme – ietverot ES galvenos mērķus. Šie mērķi ir savstarpēji saistīti un svarīgi kopējiem panākumiem. Mērķi pārstāv trīs prioritātes – gudru, ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi, bet tie nav galēji.

Eiropas 2020 stratēģija nav aktuāla tikai ES iekšienē, tā var sniegt ievērojamu potenciālu arī kandidātvalstīm un kaimiņvalstīm un veicināt viņu pašu pārmaiņu centienus. Paplašinot teritoriju, kur tiek piemēroti ES noteikumi, radīs jaunas iespējas gan ES, gan tās kaimiņvalstīm.

Attiecībā uz Programmu un stratēģiju *Eiropa 2020*, sadarbojoties Latvijai, Lietuvai un Baltkrievijai kopēju kultūras aktivitāšu un vairāku reģionālo apmaiņu organizēšanu pārrobežu var sniegt savu ieguldījumu sociālās izslēgšanas mazināšanā, sabiedrību stiprināšanā un lauku teritoriju vitalitātes saglabāšanā, kas ir stratēģijas *Eiropa 2020* akcentētie mērķi. Tā arī sniedz iespēju radīt sociālo kapitālu – ārkārtīgi svarīgs faktors reģiona konkurētspējas stiprināšanai.

Galvenie ES politikas dokumenti ilgtspējīgai attīstībai ir stratēģija *Eiropas 2020* un Ilgtspējīgas Attīstības stratēģija, kuri akcentē ekonomisko, sociālo un vides pamatnostādņu izveidi savstarpēji izdevīgā veidā. EKI Regula izdala klimata pārmaiņas kā vienu no lielākajiem izaicinājumiem ar ko saskaras Eiropas Savienība un uzsver starptautiskas rīcības nepieciešamību cīņai ar to.

Attēls Nr. 2.-2. Eiropas 2020 prioritātes (Avots: EUROPE 2020. Stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei. Brisele, 3.3.2010 COM(2010) 2020 galīgā redakcija)

3 TERITORIJU, KAS VAR TIKT IEVĒROJAMI IETEKMĒTAS, APRAKSTS

Programmas darbības teritorijā ietver 11 teritoriālās vienības no trīs valstīm – Latvijas, Lietuvas un Baltkrievijas. To skaitā ir Latgales un Zemgales reģioni Latvijā, pieci apriņķi Lietuvā – Utenas, Viļņas, Alītas, Panevėžas un Kauņas, kā arī pieci apgabali Baltkrievijā – Grodņas, Vitebskas, Minskas, Mogiļevas apgabali un Baltkrievijas galvaspilsēta Minska. Baltkrievijas teritoriālās vienības veido lielāko attiecināmo Programmas darbības teritorijas daļu. Kopējā Programmas darbības teritorija (ar piekļaujošajām teritorijām) aptver 198 221 km².

Šajā nodaļā sniegta informācija par aizsargājamām teritorijām, *Natura 2000* teritorijām, kultūras mantojumu, augsnes apraksts, ūdens resursiem un cita svarīga informācija attiecībā uz teritorijām, kas var tikt būtiski ietekmētas.

3.1 Latvijas Republika

Programmas teritorija iekļauj divus Latvijas reģionus – Zemgali un Latgali, kopējā teritorija ir 25 289 km². Informācija par novadiem sniegta zemāk.

*Zemgales novads*³

40% no Zemgales novada teritorijas klāj meži. Ņemot vērā esošos mežu resursus šeit ir lieliska iespēja veiksmīgi attīstīt mežsaimniecību. Divas Latvijas lielākās upes stiepjas pāri Zemgalei – Daugava un Lielupe. Ūdens resursu krājumi ir pietiekami gan ekonomiskajai darbībai, gan lietošanai pārtikā. Pazemes ūdeņi galvenokārt tiek lietoti ūdensapgādē.

*Latgales novads*⁴

Latgales novadu, kuru šķērso Latvijas lielākā upe Daugava, veido četri aizsargājamo ainavu apvidi (Augšzemes, Augšdaugavas, Nicgalu meži, Kaučers), divi Latvijas lielākie ezeri (Rāzna un Lubāns), Drīdzis – dziļākais ezers Baltijas valstīs, 75 aizsargājamās dabas teritorijas (gandrīz 12% no visām šādām teritorijām Latvijā) ar īpašiem aizsardzības režīmiem un ierobežotu ekonomisko aktivitāti (viena no lielākajām teritorijām – Rāznas Dabas Parks).

Augsne. Visizplatītākais augsnes tips Latvijā ir vāji līdz vidēji izteikts smilšmāls ar zemu dabisko auglību. Tikai 6,9% augsnes ir auglīga luvisola (Zemgale). Gan minerālais, gan organiskais mēslojums ir svarīgs, lai saglabātu produktivitāti un augsnes auglību.

Zemgalē ir ievērojams skaits kūdras, māla, dolomīta, ģipšakmens, kaļķakmens, grants un smilšu ieguves vietas, teritorijā kopā pavisam 156 derīgo izrakteņu ieguves vietas⁵.

Īpaši aizsargājamas teritorijas. Latvijā ir 690 īpaši aizsargājamas teritorijas, kuras noteiktas ar likumu vai Ministra kabineta noteikumiem "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām". Zemāk sniegta informācija par visām īpaši aizsargājamām teritorijām, kas atrodas konkrētajā administratīvajā teritorijā:

- 4 nacionāli parki;
- 1 biosfēras rezervāts;
- 42 dabas parki;
- 9 aizsargājamo ainavu apvidi;
- 261 dabas liegums;
- 4 stingrā režīma dabas rezervāti;
- aizsargājamās jūras teritorijas;
  - 355 dabas pieminekļi, kas ir atsevišķi, izolēti dabiski vai cilvēku veidoti;
  - ģeoloģiski un ģeomorfoloģiski veidojumi;

³ <http://www.zemgale.lv/eng/>

⁴ (Avots: Latvijas-Lietuvas-Baltkrievijas pārrobežu sadarbības programma 2008. gadam)

⁵ http://portal.uni-freiburg.de/silva-network/content/publications/Silva_Publications_2000_FCSE_PartII_Country-Reports.pdf

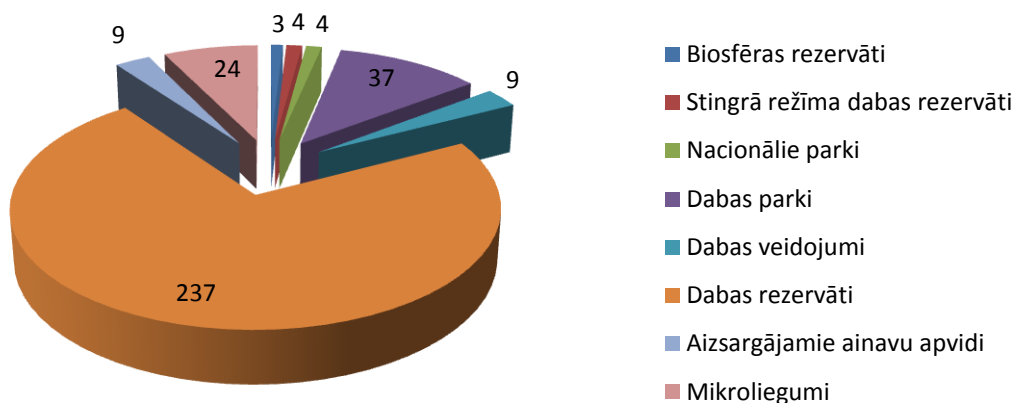
- aizsargājami koki;
- dendroloģiskie stādījumi;
- alejas.

Latvijā arī izveidotas:

- mikroliegumi;
- 327 Natura 2000 teritorijas.

Latvijā aizsargājamās sugas⁶. Latvijā ir 18 047 dzīvnieku, 5 396 augu un 4 100 sēņu sugas. Eksperti par retām un apdraudētām uzskata 907 sugas (apmēram 3,3%), bet 723 augu un dzīvnieku sugas un 93 biotopi ir iekļauti īpaši aizsargājamo sugu un biotopu sarakstos. Sugu un biotopu aizsardzība tiek nodrošināt *īpaši aizsargājamās dabas teritorijās* un *Natura 2000* teritorijās un mikroliegumos.

Natura 2000 aizsargātās teritorijas⁸ aizņem 12% jeb 784 300 hektārus no Latvijas teritorijas. Latvijas *īpaši aizsargājamās dabas teritorijas* un izraudzītās *Natura 2000* vietas aizņem gandrīz 19% no tās teritorijas. Skat. 3-1. attēls

3-1. Attēls. **NATURA 2000** izraudzītās teritorijas atbilstoši kategorijai (kopā: 327)⁷

Esoša *Natura 2000* teritorija, kas saistīta ar Programmu ir aizsargājamo ainavu apvidus “Augšdaugava” (vietas kods LV0600400). Vieta ir īpaši aizsargājama teritorija (ĪAT), ierosinātā Kopienas nozīmes teritorija (pSCI) un Kopienas nozīmes teritorija (KNT) un īpaši aizsargājama zona (ĪAZ).⁸ Vietas platība ir 52098 0000 ha.

Vieta iekļauj daļu no Daugavas ielejas un tās apkārtnes. Šī vieta ir vienīgā neaiztiktā teritorija Latvijā lielākās upes daļā. Daugavas ielejai ir ļoti daudzveidīgi biotopi; visnozīmīgākie ir nogāžu meži, upes biotopi, strauti un plaši pārvaldāmas pļavas. Bez tam vēl, vieta iekļauj augstvērtīgas un gleznainas ainavas ar izkaisītām lauku mājām, maziem ezeriem un citiem biotopiem.

⁶<http://www.eea.europa.eu/soer/countries/lv/nature-protection-and-biodiversity-state>

<http://www.eea.europa.eu/soer/countries/lv/nature-protection-and-biodiversity-state>

⁷ <http://www.eea.europa.eu/soer/countries/lv/nature-protection-and-biodiversity-state>

<http://www.eea.europa.eu/soer/countries/lv/nature-protection-and-biodiversity-state>

⁸ <http://natura2000.eea.europa.eu/Natura2000/SDF.aspx?site=LV0600400>

3-1. Tabula. Biotopu tipi⁹

Biotopa tipa kods	Biotopa tipa nosaukums latviešu valodā	Platība [ha]
91D0	Purvaina mežu zeme	36,57
2330	Iekšzemes kāpas ar savvaļas <i>Corynephorus</i> un <i>Agrostis</i> pļavām	0
3150	Dabiski veidojušies eitrofiski ezeri ar <i>Magnopotamion</i> vai <i>Hydrocharition</i> veida veģetāciju	204,53
3260	Līdzenumu un kalnu ūdensteces ar <i>Ranunculion fluitantis</i> un <i>Callitriche-Batrachion</i> veģetāciju	1449
3270	Upes ar dubļainām gultnēm ar <i>Chenopodium rubri pp</i> un <i>Bidention pp</i> veģetāciju	22,28
6120	Sausas un kaļķainas pļavas	94,38
6210	Vidēji sausas dabīgi veidojušās pļavas un krūmāji kaļķainā augsnē (<i>Festuco-Brometalia</i>) (* svarīga vietās, kur aug orhidejas)	94,38
6230	Sugu daudzveidīgās <i>Nardus</i> pļavas, kvarca augsnes kalnu zonās (un kalnu pakājēs kontinentālajā Eiropā)	0,71
6270	<i>Fennoscandian</i> ieplaku sugu daudzveidīgās sausās līdz vidēji mitrās pļavas	146,38
6430	<i>Hydrophilous</i> augu kopienas līdzenumus un kalnu augstienēs	49,52
6450	Ziemeļu aluviālas pļavas	193,6
6510	Ieplaku pļavas (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>)	54,59
7120	Degradēti mūklāji ar spēju uz dabīgu atjaunošanos	1,12
7140	Migrējoši dumbrāji un mūklāji	16,23
7160	<i>Fennoscandian</i> minerāliem bagāti avoti un urdzes	1,44
7220	Pārakmeņojušies avoti ar tufa veidojumiem (<i>Cratoneurion</i>)	1,12
9010	Rietumu taiga	238,2
9180	<i>Tilio-Acerion</i> nogāžu un gravu meži	97,08

Teritorijā sastopams liels skaits valstiskā mērogā aizsargājamo sugu. D – Sarkanās Grāmatas sugas. Šajā teritorijā ir 42 sugas, kas iekļautas Dabas aizsardzības direktīvās. Teritorijā esošie biotopu tipi atspoguļoti 3-1.

Kultūras mantojums. Latvijā ir reģistrēti 8 519 kultūras pieminekļi. 3-2. Tabula, 3-3. Tabula un 3-4. Tabula atspoguļo pieminekļu skaitu pēc to iedalījuma un veida.

3-2. Tabula. Kultūras pieminekļu skaits pēc to iedalījuma

Iedalījums	Skaitis	%
Arhitektūras pieminekļi	3395	40
Mākslas pieminekļi	2455	29
Pilsētībūvniecības pieminekļi	45	0.05
Vēstures pieminekļi	113	1
Arheoloģijas pieminekļi	2494	30
Industriālie pieminekļi	8	0.05

3-3. Tabula. Kultūras pieminekļu skaits pēc veidiem

Veids	Skaitis	%
Nekustamie kultūras pieminekļi	7118	83.7
Kustamie kultūras pieminekļi	1401	16.3

3-4. Tabula. Vispopulārākie nekustamie kultūras pieminekļi¹⁰

⁹ <http://eunis2013.eaudeweb.ro/sites/LV0600400>

¹⁰ <http://www.mantojums.lv/?cat=710&lang=en>

Veids	Skaitis
Pilskalni	474
Senkapi	1233
Viduslaiku pils vai drupas	76
Muižas	142
Luterāņu baznīcas	136
Katoļu baznīcas	65
Pareizticīgo baznīcas	36
Ievērojuma cilvēku mājas	29

3.2 Lietuvas Republika

Programmas teritorijā ietilpst 5 Lietuvas apriņķi – Utenas, Viļņas, Alītas, Panevėžas un Kauņas, ar kopējo platību 38 327 km².

Augsne. Plānotās Programmas darbības teritorijā ir vairākas apakšaugšnes, bet lielākajā daļā teritorijas dominē nedaudz līdz vidēji izteikts *Albeluvisols smilšmāls*, atsevišķās vietās *Arenosols* smilšaina augsne. *Fluvisol* atrodama upju ielejās. Teritorijas austrumu daļā atrodamas nedaudz līdz vidēji izteiktas smilšmāla nogulsnes¹¹.

Ņemot vērā valsts klasifikāciju (Lietuvas higiēnas normatīvs HN 60:2004 (Žn. Nr. 41-1357), vairums augšņu klasificējamās kā vidēji izturīgas (smilšmāls) un noturīgas (smiltis un māls) pret ķīmisko piesārņojumu.

Apakšaugšne: ģeoloģiskā – ģeomorfoloģiskā struktūra¹². Pēc ģeomorfoloģiskās struktūras Programmas darbības teritorijas ziemeļu daļa ir glaciāli, glaciofluviāli un morēni līdzenumi.

Utenas apriņķa rietumu daļā dominē ledus laikmetā veidojušās morēnas augstieņu ielejas. Viļņas apriņķa rietumu daļā dominē morēnas augstienes, ledus laikmetā veidojušās plakankalnes, vietām ledus laikmetā veidojušas un vēl šodien esošas ielejas.

Programmas darbības teritorijā esošo Lietuvas dienvidu daļu šķēršo augstienes, ledus laikmetā veidojušās plakankalnes, divpusējās morēnas augstienes, iekšzemes kāpas un pakalni.

Mīnerālu resursi¹³. Alītas apriņķis - minerālūdens. Kauņas apriņķis - Skel, grants, minerālūdens. Panevėžas apriņķis – kūdra, kaļķakmens, dolomīts, māls. Utenas apriņķis – kūdra, dolomīts, kvarca smiltis. Viļņas apriņķis – smiltis, grants.

Ūdens resursi¹⁴. Programmas darbības teritorijā esošās Lielupes baseina pietekas Mūsa, Dubysa, Nevėžis, Nemunėlis, Sventāja, Daugava, Žeimena, Neris, Nemunėlis mazās pietekas Merkys.

Galvenie virszemes ūdensobjekti ir Mūsas upe, Nevėžis upe, Dubysa upe, Nemunas upe, Neris upe, Merkys upe, Žeimena upe, Sventājas upe, Nemunėlis upes un citi.

Utenas apriņķis ir ievērojams ar saviem ezeriem, kas apriņķī kopā ir vairāk nekā 1277. Citos apriņķos (Alītas, Kauņas, Panevėžas un Viļņas) arī ir plašs ezeru tīkls. Lielākie ezeri uzskaitīti 3-5.Tabulā.

3-5. Tabula. Lielākie apriņķu ezeri Lietuvā

Apriņķis	Lielākie ezeri
Alītas	Dusia, Metelys, Žuvintas, Didžiulis, Obelija, Simno un Gilutis.
Kauņas	Kalvių, Vaišvydavos karjers, Lappėdis, Aukštėji kapliai, Angirių ūdenskrātuve, Paupio tvenkinys, Kaulakių ūdenskrātuve, Kauno marios un citi.

¹¹ www.lgt.lt

¹² www.lgt.lt

¹³ www.lgt.lt

¹⁴ *Gamtos katalogas (Catalog of the Nature)*, <http://ezerai.vilnius21.lt/>

Panevėžas	Viešintas, Pukiškio, Širvėnos, Ruoliškio, Kilučiu, Papilio, Dumblio, Skaistės, Ėdaso, Vyžuonos, Ešerinio, Mītuvos, Sausos, Juostino un citi.
Utenas	Alaušas, Aknystėlis, Alksnas, Apšlavas, Balčiu, Baltys, Bareišiu, Bedugnis, Dauniškis, Dubelis, Ilgis, Indrajai, Juodlankiai, Kuojinis, Lydekis, Liminėlis, Minčia, Miškinis, Alaušai, Alnis, Baltys, Gilužis, Juodis, Jaurys, un citi.
Vilņas	Kernavas, Poškonių ūdens, Šalčininkų ūdenskrātuve, Elektrėnų marios, Akmenos, Totorišku, Skaisčio, Bitiškių, Monaičio, Neisčiunų, Drabužis, Spindžius, Vievio, Ilgės, Aujėdos, Gavieko, Gackų un citi.

Aizsargājamās teritorijas¹⁵.

Aizsargājamās teritorijas aizņem 594,316.13 ha, no tās 779,370.57 ha lielu platību aizņem *Natura 2000* teritorijas, kopā - 3822700 ha (3-6, 3-7). Aizsargājamo teritoriju karte atrodama 1. Pielikumā.

Aizsargājamās teritorijas, tai skaitā, *Natura 2000* teritorijas, kas aizņem aptuveni 15,5% no Programmas teritorijas Lietuvā (Tabula 3-6).

3-6. Tabula. Aizsargājamās teritorijas

Apriņķis	Apriņķa platība (ha)	Stingrā režīma dabas rezervāti	Rezervāti	Pieminekļi	Reģionālie parki	Biosfēras poligoni	Nacionāliem parki	Aizsargājamo teritoriju platība (ha)	Aizsargājamo teritoriju skaits (vienības)
Vilņas apriņķis	973100	245,85	34181,86	71,36	64937,45	43824,4	10022,58	153283,5	160
Kauņas apriņķis	808900	119,52	15664,28	215,55	45026,14	35630,81	-	96656,3	140
Alītas apriņķis	542500	15172,52	10804,08	272,89	27703,85	2122,37	55963,41	112039,12	135
Utenas apriņķis	710100	-	9846,27	75,75	83307,96	22693,2	31033,14	146956,32	114
Panevėžas apriņķis	788100	-	12327,07	2,15	32287,67	40764,0	-	85380,89	81
Kopā	3822700	15537,89	82823,56	637,7	253263,07	145034,78	97019,13	594316,13	630

3-7. Tabula. NATURA 2000

Apriņķis	Apriņķa platība (ha)	<i>Natura 2000</i> teritoriju platība (ha)	<i>Natura 2000</i> teritoriju skaits
Vilņas apriņķis	973100	184511,23	134
Kauņas apriņķis	808900	73653,25	103
Alītas apriņķis	542500	183752,61	60
Utenas apriņķis	710100	214769,76	82
Panevėžas apriņķis	788100	122683,72	54
Kopā	3822700	779370,57	433

Kultūras mantojums¹⁶

Programmas teritorija ir bagāta ar kultūras mantojumu. Apriņķos esošo kultūras mantojuma objektu skaits ir šāds:

- Kultūras mantojuma objektu skaits **Alītas apriņķī** ~ 1178;
- Kultūras mantojuma objektu skaits **Kauņas apriņķī** ~ 3886;
- Kultūras mantojuma objektu skaits **Vilņas apriņķī** ~ 5220;

¹⁵ www.vstt.lt

¹⁶ <http://kvr.kpd.lt/heritage/>

- Kultūras mantojuma objektu skaits **Panevėžas apriņķī** ~ 1967;
- Kultūras mantojuma objektu skaits **Utenas apriņķī** ~ 2053.

3.3 Baltkrievijas Republika

Programmas teritorijā ietilpst 5 Baltkrievijas apgabali – Grodņas, Vitebskas, Minskas, Mogiļevas un Baltkrievijas galvaspilsēta – Minska, ar kopējo teritoriju 134 605 km² Baltkrievijā.

Baltkrievijas Republikas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas¹⁷

Dabas kompleksi un ekoloģiskās sistēmas aizņem 11 891 6 tūkstošu hektāru lielu platību jeb 57,3% no valsts teritorijas (20 759 8 tūkstoši hektāru). Tās ir mežu teritorijas un teritorijas, kas klātas ar izturīgu krūmāju sugām (9064 8 tūkstoši ha – 43,6%), dabas pļavu teritorijas (1029 9 tūkstoši ha – 5%), purvainas teritorijas (889 6 tūkstoši ha – 4,3%), ūdenstilpņu teritorijas (470 2 tūkstoši ha – 2,3%) un teritorijas ar neapstrādājamām zemēm (437 1 tūkstoši ha – 2,1%).

Baltkrievijā izteikta tendence ir meža teritoriju palielināšana, vidējais meža vecums ir 51,5 gadi.

Baltkrievijas Republikas teritorijā ietilpst divi ģeobotāniskie rajoni, tie ir, Eirāzijas skuju koku mežs (taiga) un Eiropas platlapju mežs. Visu ekoloģisko sistēmu vidū īpaša nozīme bioloģiskajā daudzveidībā ir šīm: platlapju, platlapju un skujkoku un alkšņu mežiem mitrājos un sezonāli pārplūstošām pļavām, zemieņu un augstieņu purviem, ezeriem, kā arī upju ieleju un gultņu ekosistēmām.

Valsts teritoriju var sadalīt 5 ainavu provincēs un 55 ainavu zonās. Visvērtīgākie ainavu tipi, kas ir retums Eiropā, ir: purvi (4,3% no valsts teritorijas); pārplūstošas teritorijas (4,2%); meži (2,3%); **kame**, morēnas un ezeru kompleksi (1,3%).

Floru pārstāv 12 000 sugu (2 100 augstieņu augi un 9 000 zemieņu augu (ūdenszāles, ķērpji) un sēnes. Pedējā gadsimta laikā Baltkrievijas teritorija ir zaudējusi aptuveni 70 vietējo savvaļas augu sugu.

Fauna pārstāv 472 mugurkaulnieku sugas un vairāk kā 30 000 bezmugurkaulnieku. Ihtiofaunu pārstāv 63 sugas, to skaitā, 3 nēģu sugas un 60 zivju sugas, no kurām 46 ir vietējās sugas. Ir 13 abinieku sugas, tai skaitā, 2 tritonu sugas un 11 bezastainu sugu (krupji, varde utt.). 7 rāpuļu sugas: 1 bruņurupuču suga, 3 ķirzaku sugas un 3 čūsku sugas. Zīdītājus pārstāv 6 apakšklases: kukaiņēdāji – 10 sugas, sikspārņi – 15, plēsēji – 16, zaķveidīgie – 2, grauzēji – 24, pārnadži – 6. Ir reģistrētas 316 putnu sugas, no kurām 227 ligzdo.

2013. gadā iegūtie dati liecina, ka īpaši aizsargājamās dabas teritorijas veido 7,8% no kopējās zemes platības valsts apriņķos (1. Pielikums, 0-1. Attēls). Galvenās Baltkrievijas Republikas īpaši aizsargājamo dabas teritoriju iezīmes uzskaitītas 1. Pielikumā, 0-1. Attēlā. Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju sadalījums pētītajos apriņķos aplūkojams 1. Pielikumā, 0-2. Attēlā

Vietējas nozīmes rezervāti un dabas pieminekļi valsts teritorijā un vienības uzskaitītas 1. Pielikumā, 0-3. Tabulā.

Baltkrievijā ir pieci Nacionālie Parki, kurus aizsargā valsts. Tos atzinusi un savu atbalstu sniedz arī UNSECO (1. Pielikums, 0-4. Tabula).

Mitrāji. Pašlaik Baltkrievijā ir 16 vietas, kas apzīmētas kā Starptautiskas nozīmes mitrāji, ar 614 708 hektāru lielu sauszemes platību. Aizsargājamo mitrāju pētītajos apriņķos aplūkojams 1. Pielikumā, 0-5. Tabulā.

Ūdens resursi. Baltkrievijā ir aptuveni 20 800 upes, 10 800 ezeri, 153 ūdenskrātuves un 1 500 dīķis. Kopējais upju garums ir 90 600 km; Melnās jūras upes (*Dņepra, Sozh, Pripyat*) un Baltijas jūras (*Western Dvina, Neman, Vilia, Western Boug*) rezervuārs attiecīgi savāc vidēji 55% un 45% no uzkrātās upes noteces.

Galvenās lielāko upju iezīmes uzskaitītas 1. Pielikumā, 0-6 Tabulā.

Baltkrievijā ir 153 ūdenskrātuves ar kopējo ietilpību 3,1 km³ un faktisko ietilpību 1,24 km³. To ūdens resursi, pirmkārt, paredzēti apūdeņošanai un lielo pilsētu ūdens apgādei (*Vileika* un *Soligorsk* rezervuāri); tie kalpo arī kā

¹⁷ Bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas un ilgtspējīgas attīstības STRATĒGIJA 2011. – 2020. gadam

dzēsētāji elektrostacijām (Beloe un Lukomlskoe)¹⁸ (1. Pielikums **Error! Reference source not found.. Tabula**). Galvenās lielāko ezeru iezīmes uzskaitītas 1. Pielikumā, 0-8. Tabulā

Kultūras mantojums. 1988. gada oktobrī Baltkrievija parakstīja UNSECO 1972. gada Konvenciju par pasaules kultūras un dabas mantojuma aizsardzību. Šobrīd 4 vietas Baltkrievijā jau ir iekļautas UNESCO Pasaules mantojuma sarakstā.¹⁹:

- Bjalozežas meža Nacionālais Parks (dabas mantojuma objekts), īpašs Eiropas meža rezervāts, kas ir aizsargājams kopš 14. gadsimta;
- 16. gadsimtā celtais Miras pils komplekss. Pateicoties veiksmīgam gotiskā, baroka un renesanses arhitektūras stilu sajaukumam, Miras pils ir viena no iespaidīgākajām Eiropā.
- Nesvižas pils bija rezidence vienai no Eiropas bagātākajām dinastijām – Radzivili. Mūsdienās Nesvižas Nacionālais Vēstures un kultūras rezervāts, brīnišķīgā atjaunotā pils, ir Baltkrievijas vēstures piemineklis.
- Strūves arka, pasaulē slavena ģeodēziska konstrukcija, kas ir 265 punktu ķēde 10 valstīs: Norvēģija, Zviedrijā, Somijā, Krievijā, Igaunijā, Latvijā, Baltkrievijā, Ukrainā un Moldovā. Pēc vēsturiskiem datiem Baltkrievijā bija 34 ģeodēziski punkti, taču tikai 20 ir saglabājušies līdz mūsdienām. Pieci no tiem ar īpašām plāksnēm ir ierakstīti UNESCO Pasaules mantojuma sarakstā.

Kopumā ņemot, Programmas darbības teritorija ir bagātīgas dabas un kultūras mantojums un tai ir augsta vērtība sociālajai attīstībai un sadarbībai. Tiešām, attiecībā uz Programmas stratēģisko mērķi, kas kopumā ietver uzdevumus, lai veicinātu labvēlīgas izmaiņas konkrētās nozarēs, ieskaitot, sociālo, izglītības, veselības aprūpes, vides, tūrisma, drošības un aizsardzības nozares. Programma tiecas stimulēt divējādu uzlabošanu.

Attiecībā uz aizsargājamām teritorijām un citiem vides aizsardzības aspektiem nav sagaidāma ievērojama nelabvēlīga ietekme Programmas ieviešanas gadījumā. Taču SVN procesa laikā īpaša uzmanība tika pievērsta teritorijām, kurās paredzēti lieli infrastruktūras projekti. Sīkāka informācija par teritorijām uz kurām iespējama ietekme sniegta SVN ziņojumā.

3.4 Iespējamā attīstība teritorijās, ja Programma netiek ieviesta

Programmas vispārīgais mērķis ir stiprināt attiecības starp partneriem Lietuvā, Latvijā un Baltkrievijā, veicinot pieredzes apmaiņu, un īstenot kopīgus projektus ar nolūku palielināt vispārējo dzīves kvalitāti pierobežas reģionā. Bez programmas ieviešanas reģions netiks stiprināts un dzīves kvalitātes ziņā tas būs mazāk pievilcīgs.

¹⁸ <http://www.climateadaptation.eu/belarus/fresh-water-resources/>

¹⁹ <http://www.belarus.by/en/travel/heritage>

4 IESPĒJAMĀS NOZĪMĪGĀS IETEKMES UZ VIDĪ

4.1 Pieeja un metodoloģija

Metodoloģija aprakstīta SVN darbības jomas noteikšanas ziņojumā. Vides novērtējums veikts, ņemot vērā 8 vides aspektus:

- bioloģisko daudzveidību, fauna un flora;
- apdzīvotību un iedzīvotāju veselību;
- augsni;
- ūdeni;
- gaisa un klimata faktoros;
- materiālos līdzekļus
- kultūras mantojumu;
- ainavu.

Visi aspekti analizēti izmantojot ietekmes faktoru un iespējamo Programmas radīto labvēlīgo vai nelabvēlīgo ietekmi.

SVN izmantotās novērtējuma metodes ir šādas:

- ģeogrāfiskās informācijas sistēmas (ĢIS) dati;
- ietekmju matrice un kvalitatīvs novērtējums;
- ekspertu novērtējums ar mērķi noteikti ietekmes nozīmību;
- atbilstošās literatūras un citu resursu izpēte, izmantojot paralēlas ietekmes jau novērtētiem izpētes risinājumiem.

Kritēriji, lai noteiktu Programmas **iespējamās nozīmīgās ietekmes uz vidi** iekļauj:

1. Plānu un programmu īpašības ņemot vērā, jo īpaši,

- plāna vai programmas pakāpi, kas nosaka projektu un citu aktivitāšu ietvarus, attiecībā uz atrašanās vietu, saturu, izmēru un darbības apstākļiem vai resursu piesaisti;
- plāna vai programmas ietekmes pakāpi uz citiem plāniem un programmā atbilstoši hierarhijai;
- plāna vai programmas nozīmību vides apsvērumu integrācijai, jo īpaši, attiecībā uz ilgtspējīgu attīstību;
- ar plānu vai programmu saistītās vides problēmas;
- plāna vai programmas nozīmību Kopienas likumdošanas par vidi īstenošanā (piem., plāni vai programmas, kas saistīti ar atkritumu apsaimniekošanu vai ūdens resursu aizsardzību).

2. Ietekmes un iespējamo ietekmēto teritoriju īpašības ņemot vērā, jo īpaši,

- ietekmju iespējamību, ilgumu, biežumu un novēršanu;
- kumulatīvo efektu;
- pārrobežu efektu;
- risku iedzīvotāju veselībai vai videi (piem., katastrofu gadījumā);
- ietekmes apjomu un izplatību (ģeogrāfisko teritoriju un iedzīvotāju lielumu, kas var tikt ietekmēts);
- teritorijas, kas var tikt ietekmētas, vērtību un ievainojamību dēļ:
  - īpašām dabas īpatnībām vai kultūras mantojuma;
  - pārsniegtajiem vides kvalitātes standartiem vai ierobežotajām vērtībām;
  - intensīvu zemes izmantošanu.
- ietekmi uz teritorijām vai ainavām, kurām noteikts valsts, Kopienas vai starptautiskais aizsardzības statuss.

Pēc Programmas izpētes, detalizēti ietekmes faktori un iespējamie uzraudzības kritēriji attiecībā uz vides aspektiem tika apkopoti un ir aplūkojami zemāk esošajā tabulā.

4-1. Tabula. Ietekmes faktori un iespējamie kritēriji uzraudzībai

Vides aspekti	Ietekmes faktori	Iespējamie kritēriji uzraudzībai
Bioloģiskā	Ietekmes pakāpe uz aizsargājamo teritoriju apjomu,	Aizsargājamo teritoriju uzskaitījuma un platības

daudzveidība, fauna un flora	aizsardzības statusu un pieejamību Ietekmes pakāpe uz aizsargājamām sugām Ietekmes pakāpe uz spēju radīt ekosistēmas pakalpojumus	pilnveidošana Aizsargājamo teritoriju saglabāšanas statusa pilnveidošana Valdības plānā iekļauto aizsargājamo teritoriju daļu pilnveidošana Aizsargājamo teritoriju saskaņotības un atbilstības pilnveidošana Aizsargājamo sugu rādītāju pilnveidošana Izveidoto ekosistēmas pakalpojumu pilnveidošana
Apdzīvotība un iedzīvotāju veselība	Ietekmes pakāpe uz dzīvojamo teritoriju aplūšanas risku Ietekmes pakāpe uz dzīves kvalitāti, ņemot vērā izejošos aspektus	Dzīves kvalitātes pilnveidošana
Augsne	Ietekmes pakāpe uz augsnes kvalitāti	Augsnes kvalitātes rādītāju pilnveidošana
Ūdens	Ietekmes pakāpe uz jūras un iekšzemes ūdens kvalitāti	Ūdens kvalitātes rādītāju izveide
Gaisa un klimata faktori	Ietekmes pakāpe uz gaisa kvalitāti CO ₂ emisiju maiņas pakāpe	Gaisa kvalitātes rādītāju izveide CO ₂ emisijas rādītāju izveide
Materiālie līdzekļi	Ietekmes pakāpe uz resursu izlietošanu Ietekmes pakāpe uz patēriņa veidiem, attiecībā uz videi draudzīgu un atjaunojamo resursu lietošanu	Resursu izlietošanas un patēriņa veidu izveide
Kultūras mantojums	Ietekmes pakāpe uz kultūrvēsturiskām vietām vai pasākumiem	Kultūrvēsturisko vietu uzskaitījums Kultūrvēsturisko vietu aizsardzības plāna izveide
Ainava	Ietekmes pakāpe uz zemes formu, izmantošanu un pārklājumu	Zemes formas, izmantošanas un pārklājuma rādītāju izveide

Vides aspektu kvalitatīvais novērtējums veikts ņemot vērā šādas iespējamās ietekmes kategorijas:

- negatīva ietekme;
- 0 neitrāla vai nenozīmīga (piem. ārkārtēji netieša) ietekme;
- + pozitīva ietekme;
- +/- negatīva (vai pozitīva) ietekme atkarīga no projekta informācijas.

Galvenie informācijas avoti: Vides Aizsardzības aģentūras materiāli/dati, ES publikācijās esošās metodoloģijas un vadlīnijas, datubāzes, arhīvi, primārie un sekundārie informācijas avoti, kā arī Iepriekšējā Programma (2007. – 2013. gadam) un tās SVN Vides ziņojums; vides datubāzē pieejamā informācija; citi informācijas avoti par vides elementiem un esošo situāciju Programmas darbības reģionos.

SVN ziņojums atspoguļo Programmas un SVN izpēti, tai skaitā, arī nozīmības ietekmes uz konkrētiem vides aspektiem. Dažādās ietekmes iekļauj sekundāras, kumulatīvas, sinerģiskas, īstermiņa, vidus termiņa un ilgtermiņa, ilgstošas un īslaicīgas, pozitīvās un negatīvās ietekmes.

4.2 Stratēģiskā vides novērtējumu rezultātu kopsavilkums

Programma ierosina prioritātes finansējamām aktivitātēm, kas galvenokārt vērstas uz infrastruktūras uzlabošanu vai/un aprīkojuma iegādi un iekļauj mazāk stingras prasības, piemēram, pasākumus, seminārus un kopīgu mārketingu. Programma ierosina LIP sarakstu, kas tika atsevišķi izpētīts un novērtēts.

Katra no četrām tematiskām mērķu prioritātēm vērtēta atbilstoši konkrētiem vides aspektiem, ņemot vērā ietekmes faktorus.

TM1: Sociālās iekļaušanas veicināšana un cīņa pret nabadzību

Prioritāte 1.1. „Pieejas sociālajiem un citiem pakalpojumiem uzlabošana mazaizsargātajām sociālajām grupām”

Šīs Prioritātes mērķis ir radīt alternatīvu sociālo un citu pakalpojumu sniedzēju (ieskaitot NVO un vietējās kopienas) sadarbību ar pārrobežu partneriem, tādējādi palielinot pakalpojumu sniedzēju dažādību; sociālo un citu pakalpojumu labāka pieejamība un to plašāka izvēle mazaizsargātajām sociālajām grupām, tajā skaitā, paaugstināta nerezidentu sociālo pakalpojumu pieejamība/saprotamība, turklāt, palielināta Programmas teritorijā darbojošos NVO kapacitāte un pieredze; sociālās izslēgšanas samazināšanās un Programmas teritorijas iedzīvotāju dzīves

kvalitātes uzlabošanās (iekļaujot vairākas cilvēku labklājības dimensijas, piemēram, veselību, fiziskās tiesības, atpūtu, sociālo mijiedarbību utt.). Šīs prioritātes ietvaros nav paredzēti lieli infrastruktūras projekti.

Šīs prioritātes ietvaros finansētie projekti tieši palielinās pamata sociālo un citu pakalpojumu pieejamību mazaizsargātajām grupām Programmas darbības teritorijā. Šo projektu tiešā ietekme uz vidi vērtējama kā nenozīmīga. Pieejamības veicināšana un paredzamā dzīves kvalitātes uzlabošanās iespējams var netieši ietekmēt vidi.

4-2. Tabula. Prioritātes 1.1. novērtējuma matrice

Vides aspekti	Bioloģiskā daudzveidība, fauna un flora	Apdzīvotība un iedzīvotāju veselība	Augsne	Ūdens	Gaisa un klimata faktori	Materiālie līdzekļi	Kultūras mantojums	Ainava
Iespējamā ietekme	0	+	0	0	0	0	0	0

Prioritāte 1.2. „Nodarbinātības stimulēšana, veicinot uzņēmējdarbību un inovācijas”

Sagaidāmie rezultāti no prioritātes ieviešanas ir paaugstināta savstarpējā sadarbība un resursu apmaiņa starp izglītības iestādēm (skolām, universitātēm, profesionālās izglītības iestādēm), biznesa atbalsta institūcijām un vietējo darba tirgu (uzņēmējiem), paaugstināta sadarbība un ieguldījums no dalībvalstu cilvēkiem, kas darbojas nodarbinātības nozarē, alternatīvas pieejas ieviešana bezdarba problēmas risināšanai (noteiktai vecuma grupai), kā arī uzlabota arodapmācības un profesionālās izglītības sistēma atbilstoši darba tirgus prasībām, paaugstinātās uzņēmējdarbības prasmes, uzlabots cilvēku kapitāls un jauniešu un pirmspensijas vecuma cilvēku nodarbinātība un likumsakarīgi, samazināts bezdarba līmenis. Šīs prioritātes ietvaros nav plānoti lieli infrastruktūras projekti.

Lielā mērogā atbalstītie projekti balstīti uz procesu projektiem (t.i., valdības struktūras, stimulējošas un finansējošas shēmas, tīklošanas pasākumi) un šo projektu tiešā ietekme uz vidi vērtējama kā nenozīmīga.

4-3. Tabula. Prioritātes 1.2. Novērtējuma matrice

Vides aspekti	Bioloģiskā daudzveidība, fauna un flora	Apdzīvotība un iedzīvotāju veselība	Augsne	Ūdens	Gaisa un klimatiskie faktori	Materiālie līdzekļi	Kultūras mantojums	Ainava
Iespējamā ietekme	0	+	0	0	0	0	0	0

TM2: Atbalsts labai vietējai un reģionālajai pārvaldei

Prioritāte 2.1. „Vietējo un reģionālo institūciju kapacitātes paaugstināšana kopīgu problēmu risināšanai”

Lai risinātu kopējus izaicinājumus vides piesārņojuma, drošības un drošuma jomās, Programma veicina kopēju pārrobežu sadarbības programmu izstrādi un ieviešanu, iekļaujot vismaz divas valstis un kopīgu vienošanos sadarboties konkrētā jomā. Prioritātes mērķis ir uzlabot prasmes un veidot tehnisko kapacitāti, lai cīnītos ar katastrofām, noziegumiem un nodrošinātu drošību un drošumu reģionā, kas īstenojams ciešā sadarbībā starp kaimiņvalstīm.

Lielā mērogā atbalstītie projekti balstīti uz procesu projektiem un šo projektu tiešā ietekme uz vidi vērtējama kā nenozīmīga. Tomēr, jāpatur prātā, ka drošības un drošuma kapacitātes paaugstināšana reģionā var atstāt iespējamu netiešu pozitīvu ietekmi uz vidi, apdzīvotību un iedzīvotāju veselību īstermiņa un ilgtermiņa perspektīvā.

4-4. Tabula. Prioritātes 2.1. novērtējuma matrice

Vides aspekti	Bioloģiskā daudzveidība, fauna un flora	Apdzīvotība un sabiedrības veselība	Augsne	Ūdens	Gaisa un klimatiskie faktori	Materiālie līdzekļi	Kultūras mantojums	Ainava
Iespējamā ietekme	0	+	0	0	0	0	0	0

Iespējamā ietekme	0	+	0	0	0	0	0	0
-------------------	---	---	---	---	---	---	---	---

Prioritāte 2.2. „Sabiedrības stiprināšana”

Prioritātes mērķis ir paaugstināta vietējo dalībnieku (NVO, vietējās kopienas) sadarbība un iesaiste vietēja mēroga lēmumu pieņemšanā, procesu un vietējo aktivitāšu ieviešanā; aktīvākas un pastāvīgākas kopienas, paaugstināta sadarbības un pieredzes apmaiņa starp dalībvalstu kopienām, veicināta vietējo varas institūciju un nevalstisko organizāciju kapacitāte, uzlabota vietējo dalībnieku savstarpējā sadarbība, vietējo dalībnieku pieredzes pieaugšana, visbeidzot, jaunu uz sabiedrību orientētu pakalpojumu modeļu un sociālo inovāciju ieviešana (jauni produkti, pakalpojumi un modeļi, kas vienlaicīgi atbilst kopienas vajadzībām) un efektīvāki pārvaldība vietēja mēroga problēmu risināšanā.

Lielā mērogā atbalstītie projekti balstīti uz procesu projektiem un iespējamā šo projektu tiešā ietekme uz vidi vērtējama kā neitrāla (bez ietekmes). Tomēr, prioritāte atbalsta maza mēroga infrastruktūru sabiedrības vajadzībām un tā var atstāt ietekmi uz vidi (pozitīvi vai negatīvi). Attiecībā uz atbalstītajiem maza mēroga infrastruktūras projektiem priekšrocība būtu, ja programmā jau būtu (vai rīcības rokasgrāmatā tiktu iekļauti atlases kritēriji) iekļauti kritēriji, kas nodrošina to, ka atbalstītās aktivitātes ir vides labvēlību sekmējošas.

4-5. Tabula. Prioritātes 2.2. novērtējuma matrice

Vides aspekti	Bioloģiskā daudzveidība, fauna un flora	Apdzīvotība un iedzīvotāju veselība	Augsne	Ūdens	Gaisa un klimata faktori	Materiālie līdzekļi	Kultūras mantojums	Ainava
Iespējamā ietekme	0	+	0	0	0	0	0	0

TM3: Vietējās kultūras veicināšana un vēsturiskā mantojuma saglabāšana

Prioritāte 3.1. „Kultūras un vēstures mantojuma un tradicionālo prasmju veicināšana un saglabāšana”

Prioritātes mērķis – ilgtspējīgāka un efektīvāka kultūras mantojuma izlietošana, paaugstināta kultūras vitalitāte un reģiona pievilcība, palielinātas tūrisma plūsmas un ekonomiskais pieaugums reģionā.

Šo aktivitāšu tiešā ietekme uz vidi vērtējama kā nenozīmīga. Tomēr, prioritātes ieviešanas mērķis (kā nosaka Programma) ir veicināt ilgtspējīgāku un efektīvāku kultūras mantojuma izlietošanu, iekļaujot, vispārējo kultūras mantojuma saglabāšanu un pielāgošanu un projekta procesus (kā apmācība, organizācija un tā tālāk). Tāpēc iespējamā plašāka ietekme uz vidi pagaidām vērtējama kā pozitīva.

4-6. Tabula. Prioritātes 3.1. novērtējuma matrice

Vides aspekti	Bioloģiskā daudzveidība, fauna un flora	Apdzīvotība un iedzīvotāju veselība	Augsne	Ūdens	Gaisa un klimata faktori	Materiālie līdzekļi	Kultūras mantojums	Ainava
Iespējamā ietekme	0	+	0	0	0	0	+	0

TM4: Robežu pārvaldības un drošības veicināšana

Prioritāte 4.1. „Robežšķērsošanas efektivitātes palielināšana”

Prioritātes mērķis ir uzlabota robežas šķērsošanas infrastruktūra un aprīkojums, kā arī pilnveidotas darbinieku profesionālās zināšanas un prasmes, veicinot infrastruktūras, organizētības un cilvēku kapacitātes robežšķērsošanas iestādēs, neērtību samazināšana robežas šķērsošanas punktos, uzlabota robežas šķērsošanas iestāžu produktivitāte un plūstošāka preču apmaiņa un cilvēku pārvietošanās starp Latvija un Lietuvu no vienas puses, un Baltkrieviju, no otras puses.

Prioritātes apraksts Programmas dokumentā ir balstīts uz liela mēroga procesu projektiem (LIP tiek vērtēti atsevišķi) un šo aktivitāšu tieša ietekme uz vidi vērtējama kā nenozīmīga. Tomēr, iespējami plašāka ietekme uz vidi vērtējama kā pozitīva, jo robežas šķērsošanas produktivitātei vajadzētu samazināt robežas šķērsošanas punktā pavadīto laiku, tādējādi atstājot pozitīvu ietekmi uz gaisa kvalitāti attiecībā uz satiksmes un transporta radītās emisijas samazinājumu. Infrastruktūras un dažu ēku modernizācijas gadījumā, pozitīva ietekme gūstama arī no enerģijas taupīšanas perspektīvas.

4-7.Tabula. Prioritātes 4.1. novērtējuma matrice

Vides aspekti	Bioloģiskā daudzveidība, fauna un flora	Apdzīvotība un iedzīvotāju veselība	Augsne	Ūdens	Gaisa un klimata faktori	Materiālie līdzekļi	Kultūras mantojums	Ainava
Iespējamā ietekme	+/-	+	0	0	+	0	0	0

Rezumējot, atbalstītie projekti galvenokārt balstīti uz liela mēroga procesa projektiem (t.i., valdīšanas struktūrām, stimulējošas un finansējošas shēmas, tīklošanas pasākumi) un šo aktivitāšu tieša ietekme vērtējama kā nenozīmīga.

Kopumā ņemot, šīs Programmas ietvaros atbalstītajiem projektiem būs pozitīva ietekme uz vidi, uzlabojot pieeju sociālajiem un citiem pakalpojumiem mazaizsargātām grupām Programmas darbības teritorijā, saglabājot un pielāgojot kultūras mantojumu. Drošības un drošuma kapacitātes uzlabošana reģionā var atstāt netiešu svarīgu pozitīvu ietekmi uz vidi un iedzīvotāju veselību īstermiņa un ilgtermiņa perspektīvā. Robežas šķērsošanas punktā pavadītā laika samazinājums rada pozitīvu ietekmi uz gaisa kvalitāti attiecībā uz satiksmes un transporta radītās emisijas samazinājumu.

4.3 Lieli ieguldījuma projekti (LIP)

Prioritāte 4.1. iekļauj vairākus LIP:

1. Robežšķērsošanas punkta „Pāternieki-Grigorovščina” uzlabošana (Latvijas-Baltkrievijas robeža);
2. *Bombel 4* (Latvijas-Lietuvas-Baltkrievijas robeža);
3. Robežšķērsošanas punkta „Silene-Urbani” modernizācija (Latvijas-Baltkrievijas robeža);
4. Robežšķērsošanas punkta „Medininki-Kamennijaloga” modernizācija (Lietuvas-Baltkrievijas robeža);
5. *Pabrades* bēgļu centra modernizācija (Lietuvas-Baltkrievijas robeža);
6. Infrastruktūras attīstība *Skorinas* vidusskolā (Lietuvas-Baltkrievijas robeža);
7. Rentgena staru skenēšanas kontroles sistēmas izbūve transportlīdzekļiem robežšķērsošanas punktā „Urbani” Vitebskas apriņķa muižā (Baltkrievijas robeža).

Sīkaks LIP apraksts sniegts 2.4. nodaļā iekļautajā 2-3. Tabulā.

LIP vides novērtējums veikts īpaši ņemto vērā *Natura 2000* teritorijas un citus ar to saistītos aspektus attiecībā uz Programmas darbības teritoriju, LIP teritorijām (rajoniem), finansējamās aktivitātes un ilgtspējīgas attīstības mērķus tiesiskā pamatojuma ietvaros. Vērtējuma kopsavilkuma matrica par LIP apkopota 4-8. Tabulā.

LIP Nr. 1. Robežšķērsošanas punkta „Pāternieki-Grigorovščina” uzlabošana (Latvijas-Baltkrievijas robeža).

Projekts iekļauj šādas aktivitātes: ceļu rekonstrukcija – ceļa paplašināšana ar 3 braukšanas joslām; inženierkomunikāciju rekonstrukcija; gājēju ceļu ierīkošana; iežogošana; nožogotas stāvvietas ar modernām ēkām izbūve. Kopumā projektam būs pozitīva ietekme uz drošības jautājumiem un vidi, samazinot esošos sastrēgumus un uzlabojot vispārējo transporta infrastruktūru robežas šķērsošanas punktā „Pāternieki” un „Grigorovščina”. Atkarībā no projekta mēroga tas var tikt izpildīts saskaņā ar EIA procedūram. Pirms projekta ieviešanas jāveic detalizēts vides novērtējums ar mērķi novērst negatīvu ietekmi uz vidi.

LIP Nr. 2. Telekomunikācijas infrastruktūras attīstīšana uz Baltkrievijas – Lietuvas robežas (BOMBEL-4)

Projekts iekļauj galvenokārt maza mēroga infrastruktūras aktivitātes, piemēram, IT aprīkojums, komunikācijas līnijas, vietējas nozīmes tīkli, kā arī semināri, lai dalītos ar labo pieredzi. Tāpēc projektam ir tikai netieša nenozīmīga ietekme uz vidi. Vidus termiņa un ilgtermiņa perspektīvā projektam var būt kumulatīvas un sinerģiskas ietekmes ar citiem saistītiem LIP, paātrinot robežas šķērsošanas procesu cilvēkiem, transportlīdzekļiem un precēm

vietējā mērogā, un tajā pat laikā vispārējā visu Programmā plānotu LIP izpēti un saistītajām makroreģionālajām stratēģijām.

LIP Nr. 3. Infrastruktūras uzlabošana robežšķērsošanas punktos „Silene” (Latvijas Republika) un „Urbani” (Baltkrievijas Republika)

Projekts iekļauj šādas aktivitātes: ceļa daļas rekonstrukcija starp „Silene” un „Urbani”, paplašinot ceļu uz 3 joslām; inženierkomunikāciju rekonstrukcija; cita maza mēroga infrastruktūra, kā arī transporta pārvaldības infrastruktūras uzlabošana (transportlīdzekļu apturešanas aprīkojums, elektriski ziņojumu dēļi u.c.). Atkarībā no projekta mēroga tas var tikt izpildīts saskaņā ar EIA procedūrām. Pirms projekta ieviešanas jāveic detalizēts vides novērtējums ar mērķi novērst negatīvu ietekmi uz vidi. Projektiem ir netieša nenozīmīga ietekme uz vidi. Vidus termiņa un ilgtermiņa perspektīvā projektam var būt kumulatīvas un sinerģiskas ietekmes attiecībā uz laika samazināšanu personām, kas šķērso robežu abos virzienos, kā arī robežšķērsošanas punkta kapacitāti. Robežšķērsošanas punktu tuvējā apkārtnē nav aizsargājama dabas teritoriju.

LIP Nr. 4. Robežšķērsošanas punkta „Medininkai” modernizācija

Projekts iekļauj šādas aktivitātes:

- Jauna infrastruktūra (stāvvietas, ceļa joslas, kontroles punkti, u.c.) izejošam transportam un pasažieriem Lietuvas pusē esošajā robežkontroles punktā „Medininkai”;
- esošās biroja ēkas renovācija;
- 300 stāvvietas smagajiem transportlīdzekļiem un servisa ēkas;
- Robežkontroles punkta „Medininkai” paplašināšana no 18 uz 27 joslām;
- Lietuvas pusē esošais A3 ceļš paplašināts uz 6 joslām esošo 3 joslu vietā;
- Braucamā daļa starp Baltkrievijas un Lietuvas robežkontroles punktiem paplašināta uz 6 joslām, 3 joslas katrā virzienā.

Atkarībā no projekta mēroga tas var tikt izpildīts saskaņā ar EIA procedūrām. Pirms projekta ieviešanas jāveic detalizēts vides novērtējums ar mērķi novērst negatīvu ietekmi uz vidi. Projekta rezultātā tiks nodrošināti labāki darba apstākļi kontroles darbiniekiem, pasažieriem un šoferiem, kuri šķērso robežu; palielināta caurlaide (6100 transportlīdzekļu/dienā).

LIP Nr. 5 un LIP Nr. 6. Pabrades Bēgļu reģistrācijas centra atjaunošana un celtniecība un Modernas etno-kulturālas vides izveide Viļņas Pranciškus Skorina ģimnāzijā un Lida Valsts vidusskolā Nr. 4

Abi LIP ir videi draudzīgi attiecībā uz klimata izmaiņām un materiālo novērtējumu gadījumā, ja tiku pilnveidota energoefektivitāte. Turklāt, LIP Nr. 6 veicina kultūras aspektu un projektiem ir pozitīva vietēja mēroga ietekme uz vides aspektiem, kultūras mantojumu, kā arī iedzīvotāju veselību (dzīves kvalitāti), bet kopumā ietekme ir nenozīmīga.

LIP Nr. 7. Rentģena staru skenēšanas kontroles sistēmas izbūve transportlīdzekļiem robežšķērsošanas punktā „Urbani” Vitebskas apriņķa muižā (Baltkrievijas robeža)

Skenēšanas kontroles sistēmai nav tiešas ietekmes uz vidi, bet kumulatīvas un sinerģiskas ietekmes var ietekmēt vidi gan pozitīvi, gan negatīvi attiecībā no iespējamiem projekta iznākumiem: satiksmes palielināšanās, satiksmes drošības uzlabošana un beidzot ar uzņēmējdarbības attīstīšanu reģionā.

4-8.Tabula. LIP novērtējuma matrice

Nr.	LIP nosaukums ↓	Vides aspekti →	Bioloģiskā daudzveidība, fauna un flora	Apdzīvotība un iedzīvotāju veselība	Augsne	Ūdens	Gaisa un klimata faktori	Materiālie līdzekļi	Kultūras mantojums	Ainava
1	Infrastruktūras uzlabošana robežšķērsošanas punktos „Pāternieki” (Latvijas Republika) un „Grigorovščina” (Baltkrievijas Republika)	Iespējamā ietekme	+/-	+/-	+/-	0	+/-	+	0	0
		Iespējamie uzraudzības kritēriji	-							
2	Telekomunikācijas infrastruktūras attīstīšana uz Baltkrievijas – Lietuvas robežas (BOMBEL-4)	Iespējamā ietekme	0	+	0	0	0	+	0	0
		Iespējamie uzraudzības kritēriji	-							
3	Infrastruktūras uzlabošana robežšķērsošanas punktos „Silene” (Latvijas Republika) un „Urbani” (Baltkrievijas Republika)	Iespējamā ietekme	+/-	+/-	+/-	0	+/-	+	0	0
		Iespējamie uzraudzības kritēriji	-							
4	Robežšķērsošanas punkta „Medininkai” modernizācija	Iespējamā ietekme	+/-	+/-	+/-	0	+/-	+	0	0
		Iespējamie uzraudzības kritēriji	-							
5	Pabrades Bēgļu reģistrācijas centra atjaunošana un celtniecība	Iespējamā ietekme	0	+	0	0	0	+	0	0
		Iespējamie uzraudzības kritēriji	-							
6	Modernas etno kulturālas vides izveide Viļņas <i>Pranciškus Skorina</i> ģimnāzijā un Lida Valsts vidusskolā Nr. 4	Iespējamā ietekme	0	+	0	0	0	+	+	0
		Iespējamie uzraudzības kritēriji	-							
7	Rentgena staru skenēšanas sistēmas izbūve transportlīdzekļiem robežšķērsošanas punktā „Urbani” Vitebskas apriņķa muiā (Baltkrievijas robeža)	Iespējamā ietekme	0	+	0	0	0	+	0	0
		Iespējamie uzraudzības kritēriji	-							

Rezumējot, plānotajiem LIP nav nozīmīgas ietekmes uz vides aspektiem. Tomēr daži projekti atkarībā no to mēroga var būt veicami saskaņā ar IVN procedūrām (stāvvietas, ceļu rekonstrukcija utt.). Šādā gadījumā jāveic detalizēts vides novērtējums pirms projekta ieviešanas ar mērķi novērst negatīvu ietekmi uz vidi.

Ari iespējami plašākā ietekme uz vidi vērtējama pozitīvi, jo robežās šķērsošanas produktivitātei vajadzētu samazināt robežas šķērsošanas punktā pavadīto laiku, tādējādi atstājot pozitīvu ietekmi uz gaisa kvalitāti attiecībā uz satiksmes un transporta radītās emisijas samazinājumu. Infrastruktūras un dažu ēku modernizācijas gadījumā, pozitīva ietekme gūstama arī no enerģijas taupīšanas perspektīvas.

SVN procesa rezultātā veicot komplekso TM, kā arī ierosināto LIP izpēti var secināt, ka Programmai nav nozīmīgas nelabvēlīgas ietekmes uz vidi.

5. UZRAUDZĪBA

Saskaņā ar SVN Direktīvas 10. pantu plānu un programmu ieviešanu radītās nozīmīgās ietekmes uz vidi jāuzrauga, lai agrīni identificētu neplānotu apgriezto efektu un spētu pielietot atbilstošos korigējošos pasākumus.

Programma paredz rezultātu rādītājus atbilstoši specifiskam mērķim. Vides uzraudzības pasākumi nav iekļauti nevienā mērķī.

Uzraudzību ieteicams veikt uz vietas tūlīt pēc jebkāda veida infrastruktūras celtniecības darbu pabeigšanas (piemēram, LIP), jo īpaši vidi saudzējošās teritorijās, piemēram, aizsargājamās teritorijās vai *Natura 2000* teritorijās.

5 SECINĀJUMI UN IETEIKUMI

Kopumā ņemot, Programmas darbības teritorijai ir bagāts dabas un kultūras mantojums un augsta vērtība sociālajai izaugsmei un sadarbībai. Patiešām, attiecībā uz Programmas stratēģisko mērķi, tās vispārējais mērķis iekļauj uzdevumus, kas ir vērsti uz pozitīvu pārmaiņu veicināšanu konkrētās nozarēs, tostarp, sociālajā, izglītības, veselības aprūpes, vides, tūrisma, drošības un drošuma jomās. Programma veicina divējādu uzlabošanu.

Programma ierosina prioritātes finansējamām aktivitātēm, kas galvenokārt vērstas uz infrastruktūras uzlabošanu vai/un aprīkojuma iegādi un iekļauj mazāk stingras prasības, piemēram, pasākumus, seminārus un kopīgu mārketingu. Programma ierosina LIP sarakstu, kas tika atsevišķi izpētīts un novērtēts.

SVN procesā veiktā kompleksā TM izpēte, kā arī ierosinātie LIP liecina, ka Programmai nav negatīva ietekme uz vides aspektiem.

Attiecībā uz aizsargājamām teritorijām un citiem vides aspektiem, ievērojamas negatīvas ietekmes Programmas ieviešanas gadījumā ir maz ticamas, kopumā ņemot, tās ir nenozīmīgas vai pozitīvas īstermiņā un ilgtermiņā. Tāpēc netiek ierosināti pasākumi ietekmes novēršanai, nozīmīgu apgriezto efektu samazināšanai.

Iespējamā plašāka ietekme uz vidi raksturojama kā pozitīva, pateicoties kultūras mantojuma saglabāšanai un pielāgošanai, drošības un drošuma kapacitātes veicināšanai reģionā. Robežas šķērsošanas produktivitātei vajadzētu samazināt robežas šķērsošanas punktā pavadīto laiku, tādējādi atstājot pozitīvu ietekmi uz gaisa kvalitāti attiecībā uz satiksmes un transporta radītās emisijas samazinājumu. Infrastruktūras un dažu ēku modernizācijas gadījumā, pozitīva ietekme gūstama arī no enerģijas taupīšanas perspektīvas.

Turpmāk minētie galvenie ieteikumi ir jāievēro, lai izvairītos no negatīvas ietekmes un sasniegtu videi draudzīgu un ilgtspējīgu Programmas ieviešanu:

- Vides prasības jāievēro kā to paredz ES un valstu likumi. Nepieciešamās vides atļaujas vai dokumentācija (ja piemērojama) ir nepieciešami iesniedzot projekta finansējuma pieprasījumu vai pirms būvniecības atļaujas izsniegšanas.
- Atkarībā no LIP mēroga tas var tikt izpildīts saskaņā ar EIA procedūrām (stāvvietas, ceļu rekonstrukcija, utt.). Šādā gadījumā pirms projekta ieviešanas jāveic detalizēts vides novērtējums ar mērķi novērst negatīvu ietekmi uz vidi.
- Pirms aktivitāšu plānošanas *NATURA 2000* teritorijās, vēlams konsultēties ar valsts iestādi, kas ir atbildīga par *NATURA 2000* teritoriju aizsardzību. Ja nepieciešams, jāievēro īpaši bioloģiskās daudzveidības aizsardzības pasākumi atkarībā no konkrētā gadījumā.
- Visiem projektiem un aktivitātēm ir piemēroti risinājumi atkritumu un notekūdeņu novēršanai, mazināšanai un pareizai apsaimniekošanai.
- Ja ir attiecināms, tad vēlams līdzās citiem projektu finansēšanas atlases kritērijiem iekļaut vides/ilgtspējīguma kritērijus. Vienkārši kvantitatīvie kritēriji tiks izveidoti, lai salīdzinātu pieteikumus no ilgtspējīguma puses – piemēram, kopējais projekta CO₂ emisijas aprēķins balstīts uz enerģijas, degvielas, ceļošanas, citiem izlietotajiem resursiem utt., „0 atkritumu” aktivitātes, materiāla atkārtota izmantošana. Vēlams piemērot vides/ilgtspējīguma kritērijus kopīgiem pasākumiem, konferencēm un izglītojošām aktivitātēm.
- Publicitāte, sabiedrības informētība par plānotajām aktivitātēm, sabiedrības iesaiste.

PIELIKUMI:

1. PIELIKUMS	AIZSARGĀJAMĀS TERITORIJAS UN PROJEKTA <i>NATURA 2000</i> TERITORIJAS
2. PIELIKUMS	PUBLISKĀ APSPRIEŠANA
3. PIELIKUMS	KONSULTĀCIJAS AR KOMPETENTAJĀM VIDES IESTĀDĒM

LATVIJAS – LIETUVAS – BALKRIEVIJAS
PĀRROBEŽU SADARBĪBAS PROGRAMMA
EIROPAS KAIMIŅATTIECĪBU INSTRUMENTA IETVAROS
2014. – 2020. GADAM

SVN ZIŅOJUMS

Publiska iestāde „Apvienotais tehniskais sekretariāts”